

Geaflecht

Geaflecht verschijnt viermaal
per jaar en is een uitgave van
Natuurvereniging Geaflecht.

www.geaflecht.nl

NOTARIS
KANTOOR

de **Anna**
ries

ZONNEDAUW 4
9202 PA DRACHTEN
T 0512 - 303 403
INFO@WAARVANAKTE.NL

WWW.WAARVANAKTE.NL

K A P S A L O N

Artistique

0513 - 46 29 65

GORREDIJK

sikkeboonstra
FIETSSPECIALIST

Hoofdstraat 4, 8401 BZ Gorredijk, 0513 856 716
www.sikkeboonstra.nl

Tuin
dorado

het voordeel van groen

Drachten · Gorredijk · Wolvega

meer als 100 jaar

mannenmode
BELLINGA

Hoofdstraat 57 Gorredijk 0513-461424

tekenbureau

Bijlsma

makelaardij

Bijlsma

Voor al uw taxaties, verkopen, aankopen, bouwkundig tekenwerk
B.F. Bijlsma, Brouwerswal 12 te Gorredijk, telefoon 0513 - 466740

Café **Salento**
30 jaar

Het koffieconcept van Overwijk
Koffiesystemen. Meer weten?
Kijk op www.cafesalento.nl.

Bezoekadres: Tolhûsleane 15, Gorredijk

ERVAREN SCHILDERS
VOOR VAKKUNDIG
SCHILDERWERK

r. bethlehem
SCHILDERSBEDRIJF

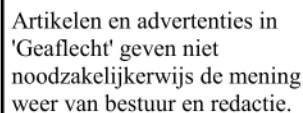
TEL. 0513-462016 WWW.BETHLEHEMSCHILDERS.NL

EP: Van der Molen
ElectronicPartner

Beeld & Geluid - Telecom - Multimedia - Wassen & Drogen - Koelen & Vriezen
Huishoudelijke apparatuur - Inbouwapparatuur - Satelliet - Eigen technische dienst

Hoofdstraat 52 - 8401 CB Gorredijk - Telefoon: (0513) 46 20 65

Onze **service**
maakt het
verschil

Nieuwe leden, opzeggingen en adreswijzigingen dienen schriftelijk (ook per E-mail) gemeld te worden bij de **ledenadministratie**: zie bovenstaande adressenlijst. Het verenigingsjaar is gelijk aan het kalenderjaar. Eventuele opzeggingen dienen uiterlijk 1 november voorafgaand aan het beoogde jaar bij de ledenadministratie gemeld te worden.

Inhoud Geaflecht nr.1 maart 2022

Adressenlijst	1
Van de bestuurstafel	3
Agenda Ledenvergadering op 21 april a.s.	3
Van de bestuurstafel	3
Verslag algemene ledenvergadering van 28 oktober 2021	5
Jaarverslag	8
40 jaar verenigingsblad Geaflecht	10
40 jaar Geaflecht	11
Activiteiten agenda	13
Verslag lezing ooievaars 17 februari 2022	15
Natuur en recht	16
Column	18
Verslag vogelgroepsreis Polen-Oderdelta en Duisland-Havelland	19
De merel	24
Meidoorn en droom voor De Flecht	26
Waarnemingen	27
Natuerferiening Bakkefean e.o.	28
Natoernijs februari 2022	28
<u>Natuerferiening Bakkefean helpt de insecten!</u>	30

LET OP : *Contributie 2022 is 10 euro*

Het nieuwe jaar is weer begonnen. Ik verzoek u de contributie over te maken. De leden, die een automatische incasso hebben afgegeven, hoeven niets te doen.

De contributie voor leden die de Geaflecht aan huis krijgen of per email is 10 euro. De contributie voor leden die de Geaflecht per post ontvangen is 25 euro per jaar.

De contributie kan worden overgemaakt op bankrekeningnummer NL24RABO 0330 9569 30

t.n.v. Natuurvereniging Geaflecht onder vermelding van uw adres.
Hartelijk dank voor de moeite.

*Namens het bestuur, de ponghâlder/penningmeester
Romke Oosterbaan*

Van de bestuurstafel Verenigingsnieuws en correspondentie

Ledenvergadering op 21 april a.s.

Op donderdag 22 april 2022 vindt de jaarlijkse ledenvergadering van Natuurvereniging Geaflecht plaats. Deze wordt gehouden in De Skâns Cultuur en Sport te Gorredijk, Loayersstrjitte 2 (ingang aan de Stationsweg) en begint om 20.00 uur.

De agenda is als volgt:

1. opening en mededelingen
2. vaststelling agenda
3. afscheid van voorzitter a.i. Theo Scheper
4. vaststelling van het verslag van de ledenvergadering van 28 oktober 2021
Het conceptverslag is opgenomen in dit blad.
5. vaststelling van het inhoudelijk jaarverslag 2021
Het conceptverslag is opgenomen in dit blad.
6. financieel jaarverslag 2021
Het conceptverslag wordt ter vergadering verstrekt en toegelicht.
 - a. vaststelling verslag van de controlecommissie van haar onderzoek naar de juistheid van de boekhouding van de vereniging
 - b. goedkeuring van het financieel jaarverslag 2021
 - c. verlening kwijting aan het bestuur
 - d. benoeming van leden van de controlecommissie voor het nieuwe boekjaar
7. instemming met de begroting 2022
De ontwerpbegroting voor het jaar 2022 wordt ter vergadering verstrekt en toegelicht.
8. activiteiten in 2022 (lezingen, excursies etc.)
9. rondvraag en sluiting

Na afloop van de vergadering maakt Tjeerd Geertsma u in woord en beeld deelgenoot van een van zijn natuurreizen in Europa.

Wij hopen veel leden te verwelkomen!

Het bestuur.

Geaflecht 40 jaar

Vorig jaar, december 2021, bestond Natuurvereniging Geaflecht 40 jaar! Tijd voor een feestje zou je denken. En zo dachten het bestuur en de activiteitencommissie er ook over. Helaas gooide corona roet in het eten en ging nagenoeg alles op slot. Er waren geen mogelijkheden om met onze leden dit gedenkwaardige feit te vieren.

We zijn inmiddels een jaar verder en zo het nu lijkt, keert het normale leven langzaam terug. Wat in het vat zit verzuurt niet en daarom willen we dit jaar alsnog aandacht besteden aan het 40-

jarig bestaan van onze vereniging. Bestuur en activiteitencommissie hebben wat ideeën ontwikkeld die we graag aan onze leden willen presenteren.

Dit jaar zullen de vier uitgaves van ons verenigingsblad in een luxe kleurenuitvoering verschijnen. Een prachtige kans om de natuur in al zijn kleurenpracht te laten zien. We nodigen onze leden dan ook uit om hun mooiste foto's te laten zien door ze in te sturen naar de redactie van Geaflecht (geaflecht@gmail.com). Het liefst met een verhaaltje er bij. Een meer tastbaar project is het plaatsen van een bankje met inscriptie in het park naast de voormalige sauna aan de Stationsweg te Gorredijk. We bieden de zitbank de gemeenschap aan om een plekje te creëren waar in alle rust van de natuur kan worden genoten

Als klapper hebben we Koos Dijksterhuis bereid gevonden om een jubileumavond op dinsdag 12 april voor ons te verzorgen. Koos is bekend als columnist in Trouw en heeft talloze natuurboeken op zijn naam staan. Verder schrijft hij regelmatig over natuurzaken in meerdere landelijke dagbladen. Hij is bovendien een begenadigd verteller waarbij de nodige humor niet zal ontbreken. Koos neemt (een deel van) zijn boeken voor verkoop mee en we moeten ons sterk vergissen wanneer Koos het gekochte boek niet ter plaatse van zijn handtekening wil voorzien.

In de pauze en na afloop is er de gelegenheid tot gezellig verpozen met een hapje en drankje.

Dit belooft een leerzame én vrolijke avond te worden die we toch zeker niet graag zouden willen missen. We nodigen dan ook onze leden (en zij die het willen worden) uit om 12 april alvast een plaatsje te geven in de agenda. Voor meer informatie zie de activiteitenrubriek in deze Geaflecht of op de website (www.geaflecht.nl)

Groen Manifest

Een zestal inwoners heeft een Groen Manifest aan de gemeenteraad van Opsterland aangeboden. Hierin doen zij tal van voorstellen op het brede terrein van natuur, milieu en duurzaamheid. Het manifest is medeondertekend door 21 organisaties, waaronder onze vereniging. De gemeenteraad heeft het manifest op 14 februari stilzwijgend voor kennisgeving aangenomen.

Vlotten voor visdiefjes

Een ledenwerkgroep wil in samenwerking met Staatsbosbeheer voor het begin van het broedseizoen vlotten voor visdiefjes plaatsen op de Bouwesplas in het natuurgebied Van Oordt's Mersken bij Terwispeel. Of dit lukt, hangt af van de tijdige beschikbaarheid van financiële middelen

Nestkasten

De nestkastengroep hangt deze tijd weer (verbeterde, genummerde) nestkasten voor mezen op in het gemeentelijk groen in Gorredijk. Dit gebeurt in het kader van de bestrijding door de gemeente van eikenprocessierups. Het plan is een van de kasten te voorzien van een camera en de beelden te vertonen op de website van onze vereniging. Het is nog niet zeker dat deze lokale Beleef de lente-actie kan worden gerealiseerd. Houd onze website in de gaten. Op verzoek

Het vijftigste nestkastje is opgehangen in de Groene long te Gorredijk

van de gemeente zullen we ook in de tuin van het gemeentehuis in Beetsterzwaag kasten ophangen en beheren.

Afsluiting zandweg

Wetterskip Fryslân zal mede op ons verzoek t.z.t. de zandweg langs de Nieuwe Vaart en de Natura 200-gebieden tussen de Rolbrêge en de Schipsloot afsluiten om een einde te maken aan het verstorende crossen met motoren en auto's. Staatsbosbeheer heeft al een slagboom geplaatst aan de Terwispeler kant ter gewinning.

Overleg met Opsterlandse wethouders

Op 19 januari hadden wij, samen met het bestuur van Natuerferiening Bakkefean en Japke Weij van de Bijenbrigade Beetsterzwaag, het (uitgestelde) jaarlijks overleg met het gemeentebestuur van Opsterland. Verschillende onderwerpen kwamen ter sprake. Verheugend was de mededeling van wethouder Postma dat de gemeente bermen en andere grasvlakten niet meer zal klepelen. Wij hebben er jarenlang op aangedrongen om te stoppen met deze voor flora en fauna desastreuze methode. De gemeente wil graag samen met de beide natuurverenigingen de ontwikkeling van de biodiversiteit in de wegbermen monitoren. Afgesproken is vast te leggen hoe dit kan worden uitgevoerd.

Voor een verbod om honden los te laten lopen op het weggetje Alde Ie door het natuurgebied De Fennen bij Gorredijk voelt het gemeentebestuur niet. Wij hebben hierom gevraagd omdat hier vaak honden worden uitgelaten die, niet aangeliind, vogels en andere dieren in de aangrenzende weidevogellanden verstoren.

De aanleg van zonneparken stagneert door gebrek aan capaciteit op het elektriciteitsnetwerk.

Burgemeester en wethouders kwalificeren gas uit vergiste koeienmest als een "groene" brandstof voor de verwarming van huizen. Zij staan achter het plan van Coöperatie Wijnjewoude Energie Neutraal (WEN) om een centrale mestvergister te installeren. In een ingezonden stuk in de *Sa!* van 2 maart jl. betogen wij dat centrale monovergisting van mest niet duurzaam kan worden genoemd. Het artikel vindt u ook op de website van onze vereniging.

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van Natuurvereniging Geaflecht op 28 oktober 2021

Aanwezig: Helga Manson, Martin Manson, Dick Huitema, Jet Hofstra, Harm van der Duim, Jelle Hofstra, Carla Hofstra; Agaath Arends, Romke Oosterbaan, Tjeerd Geertsma, Mary van der Graaf, bestuursleden.

Afwezig met kennisgeving: Maaïke Oosterbaan, Wietze van der Meulen, Henk Wijninga en Gelbrigje Visser; Theo Scheper en Hans ten Hoopen, bestuursleden.

Plaats: De Skâns te Gorredijk.

Opening en mededelingen

Romke Oosterbaan zal de vergadering voorzitten. De jaarvergadering, die traditioneel in het vroege voorjaar wordt gehouden, is als gevolg van de coronamaatregelen naar het najaar verschoven.

Agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Verslag van de ALV van 24 februari 2020

Het verslag van de ledenvergadering van 24 februari 2020 wordt ongewijzigd, met dank aan de secretaris, vastgesteld.

autobedrijf
Jaap De Vries BV
Opel occasions Gorredijk

Stationsweg 85 • 8401 DM Gorredijk
Telefoon: (0513) 462103

opelaanbod.nl

Uw kunstgebit is ook onze zorg

- ✓ Aanmeten nieuw kunstgebit
- ✓ Aanmeten kunstgebit op implantaten
- ✓ Reparatie van bestaande kunstgebit
- ✓ Opvullen van bestaande kunstgebit
- ✓ Advies, controle en nazorg
- ✓ Vergoeding via uw zorgverzekeraar

BERGSMA

H. Ringenoldusstraat 47
8401 PW Gorredijk

0513 - 46 30 32
www.tppbergsma.nl

 faberwineworld
La Ruta del Vino
Lippenhuizen

Totaalpakket voor al uw drukwerk

Brochures • Programmaboekjes
Trouw- en geboortekaarten
Printen • Kopiëren • Stickers
Groot formaat • Stempels
en nog veel meer!

 drukkerij & copyshop
LAGEVEEN
Totaalpakket voor al uw drukwerk

Lijnbaan 5
8401 VL Gorredijk
0513 - 463 863
drukkerijlageveen.nl

Jan Koppert
INSTALLATIEBEDRIJF

Tolhusleane 15 - Terwispel
T. 0513-463413 / 06 23281521

info@koppertinstallatie.nl
www.koppertinstallatie.nl

kapsalon
IDA DE VOS

de Vos

0513 461475

www.idadevos.nl

KOTA RADJA
BEETSTERZWAAG

Hoofdstraat 39, Beetsterzwaag
0512 38 22 24 www.kotaradja.nl

het neusje van

de zalm
uw visspecialist

Marktplaats - Gorredijk
Telefoon: 06 294 63 696

ÚS HOEKJE
Spijkerbroeken & meer

Sinds 1980
HOOFDSTRAAT 55, GORREDIJK

Jaarverslag 2020

De coronamaatregelen hebben grote invloed gehad op de activiteiten van de vereniging in 2020. Slechts twee lezingen konden plaatsvinden. In het voorjaar werden nestkasten vervangen, in het voorjaar van 2022 krijgt het project nog een vervolg met vijftig nieuwe kasten. Ook het vastleggen van de broedresultaten zal worden geregeld. De vereniging blijft bij de gemeente aandringen om zoveel mogelijk zonnepanelen op daken in plaats van op water aan te leggen. Met betrekking tot het bermbeheer zijn afspraken met de gemeente gemaakt om in het voorjaar van 2022 bermen te gaan monitoren. Door meting kan de invloed van het bermbeheer van de gemeente worden bepaald. Er zal een beroep op leden worden gedaan om te helpen monitoren. Dick Huitema zegt dat

een driejaarlijkse meting voldoende is om een ontwikkeling van de biodiversiteit te zien. Het jaarverslag 2020 wordt goedgekeurd en vastgesteld.

Financieel verslag 2020

Romke Oosterbaan, penningmeester, licht de cijfers van het financieel jaarverslag 2020 toe. De vereniging is, concludeert hij, financieel gezond. Voor de jubileumactiviteiten is geld gereserveerd. Het ledenaantal is stabiel. Dit geldt ook voor de advertentieopbrengsten. Ongeveer tweehonderd leden betalen hun contributie nog niet via een automatische incasso. Een hogere incassodeelnahme is gewenst; het bestuur zal actie ondernemen. De exploitatie levert al met al een tekort op van 514 euro.

De kascommissie, bestaande uit Dick Huitema en Wietze van der Meulen, heeft de boeken gecontroleerd. Zij stelt vast dat de administratie goed verzorgd is. De commissie stelt voor het bestuur decharge te verlenen inzake het gevoerde financiële beleid. Aldus wordt besloten. Wietze van der Meulen maakt in de kascommissie plaats voor Jelle Hofstra.

Begroting 2022

De begroting voor het jaar 2022 wordt besproken. Er zijn geen bijzonderheden. De ledenvergadering keurt de begroting goed.

Contributie 2022 voor leden-postabonnees

Wegens de stijgende portokosten stelt het bestuur voor de contributie voor leden die de Geaflecht per post ontvangen, met ingang van 2022 vast te stellen op 25 euro per jaar. De vergadering stemt met het voorstel in.

Activiteiten in 2022

Jet Hofstra vertelt over de voor 2022 geplande activiteiten. Gedacht wordt aan een lezing over het Fochteloërveen in januari; een lezing over ooievaars in februari; in maart een avond over vogelgeluiden; een lezing over reptielen in april; een excursie in mei naar Heeg/Woudsend en in juni voor de vlinders naar de Lendevallei.

De activiteitencommissie werkt op dit moment aan voorstellen voor de viering van het veertigjarig

jubiläum van de vereniging. Via de Geaflecht wordt iedereen tijdig op de hoogte gebracht.

Website en blad

De website is tijdelijk uit de lucht geweest. Het is moeilijk om een goede en betaalbare beheerder te vinden. Het bestuur zal proberen een oplossing te vinden voor de kwetsbare situatie en zal andere natuurorganisaties, zoals Fryske Gea en de Friese Milieufederatie, om advies vragen.

Voor het blad Geaflecht is het moeilijk om voldoende kopij te verkrijgen. Het bestuur vraagt de leden teksten te leveren.

Grote zaagbek

Rondvraag

Dick Huitema vraagt aandacht voor een bijzonder boek: "Kerken van goud, dominees van hout" van Rob Bijlsma.

Martin Manson suggereert leden extra te laten betalen indien zij geen automatische incasso toestaan. Het bestuur neemt dit voorstel niet over, omdat sommige leden dan zouden afhaken. Een voorstel van Martin Manson om de Geaflecht in PDF op de website te zetten wijst het bestuur af, omdat er dan geen reden meer zou zijn om lid te worden.

Mary van der Graaf geeft aan dat dit jaar een interessante fotowedstrijd inzake de mooiste boom is georganiseerd. Deze activiteit kon gelukkig wel doorgang vinden. In de *Sa!* is er ook aandacht aan besteed.

Sluiting

Romke Oosterbaan sluit de vergadering en bedankt iedereen voor haar of zijn inbreng. Na de pauze laat Tjeerd Geertsma een veertigtal fraaie foto's zien van de *Oderdelta* (noordwest- Polen) en *Havelland* (nabij Berlijn). Wij krijgen een mooie impressie van de Grote Trap, Kraanvogels en Rode Wouw in deze afgelegen gebieden.

Enkele datums met betrekking tot het verschijnen van Geaflecht in 2022

15 mei.	Sluitingsdatum inleveren kopij voor Geaflecht nr.2 (juni)
16 juni	Rapen en nieten Geaflecht
15 augustus	Sluitingsdatum inleveren kopij voor Geaflecht nr. 3 (september)
15 september	Rapen en nieten Geaflecht
15 november	Sluitingsdatum inleveren kopij Geaflecht nr. 4 (december)
15 december	Rapen en nieten Geaflecht

Let op: Het rapen en nieten wordt tot nader bericht verzorgd door Drukkerij Lageveen

Jaarverslag 2021

Dit verslag biedt een bondig overzicht van de activiteiten in 2021 van Natuurvereniging Geaflecht. Op 26 januari was het veertig jaren geleden dat zij onder de naam Vereniging voor Natuurbescherming, gevestigd te Gorredijk, werd opgericht. Door de corona-maatregelen konden we deze mijlpaal niet gezamenlijk luister bijzetten.

Handen uit de mouwen

- De ledenwerkgroep wil in samenwerking met Staatsbosbeheer weer vlotten op de Bouwesplas in het natuurgebied Van Oordt's Mersken (Terwispel) plaatsen om (vooral) visdiefjes, een zeldzame en kwetsbare soort, een broedplaats te bieden. Wij zijn op zoek naar financiële middelen.

- Enkele leden hebben de oeverzwaluwenwand bij de zandwinplas in Nij Beets weer klaar gemaakt voor het broedseizoen door de nestgaten schoon te maken.

Uit de Schipsloot en andere watergangen in het natuurgebied Van Oordt's Mersken (Terwispel) hebben enkele leden in samenwerking met de stichting Menork de woekerende grote waternavel verwijderd.

Oeverzwaluw

Excursies

Als gevolg van de coronamaatregelen ging slechts één van de activiteiten door die de activiteitencommissie in petto had. Op 24 november trok de paddenstoelenexcursie in het Oude Bosch bij Wijnjewoude onder leiding van de kenner Marten en Imkje Hunneman ruim twintig deelnemers. Ook de jaarlijkse vogeltelling van vogelringstation Menork in de Venebuurt (natuurgebied Van Oordt's Mersken, Terwispel), waaraan stevast leden van onze vereniging deelnemen, hoefde niet te worden afgelast.

Fotowedstrijd

Om aandacht te vragen voor het belang en de waarde van bomen hielden we een foto-met-verhaalwedstrijd. Uit ruim twintig foto's verkoos de jury een grote, oude linde in Terwispel, in woord en beeld gebracht door Jelle Hofstra in Gorredijk. De Sa! publiceerde een aantal ingezonden foto's.

Beïnvloeding

- Waterberging in natuurgebied De Dulf (Terwispel)

Staatsbosbeheer wil de kwaliteit en kwantiteit van het water in natuurgebied De Dulf (Terwispel) verbeteren, onder meer door de beek weer vrij onder de rijksweg A7 door te laten stromen. Het al uit 2013 stammende plan van de provincie Fryslân om het Natura 2000-gebied (!) in te richten voor het bergen water in tijden van overvloedige regenval keurden we af. De gevolgen hiervan voor de kwetsbare natuur zijn niet te voorzien. In ieder geval zou moeten worden onderzocht of laaggelegen weidegebied zich beter leent voor waterberging, in het kader van een integrale aanpak van de veenweideproblematiek. Dit hebben wij op een provinciale bijeenkomst en in een brief aan gedeputeerde staten naar voren gebracht.

- Omgevingsvisie Opsterland

Bij de naderende inwerkingtreding van de Omgevingswet willen burgemeester en wethouders van Opsterland in samenspraak met de inwoners, organisaties en bedrijven een nieuwe omgevingsvisie opstellen. Hiervoor is in onze ogen om te beginnen een gedegen landschapsbiografie (beschrijving van alle waardevolle elementen van natuur en landschap) nodig. Wij hebben hiervoor enkele keren bij het college gepleit.

- Veenweideprogramma 2021-2030

De provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en zeven gemeenten hebben een nieuw plan vastgesteld om de vele problemen in het veenweidegebied aan te pakken: het Veenweideprogramma 2021-2030. Wij hebben er bij de gemeenteraad voor gepleit de snelle daling van de bodem, de verdroging van de grond, de ontwatering van natuurgebieden, de enorme emissie van het broeikasgas

CO₂, de vermesting door stikstof en het verdwijnen van biodiversiteit en weidevogels (en de verzakking van gebouwen, wegen en riolering) in samenhang aan te pakken door een snelle overgang naar duurzame landbouw met een hoog waterpeil.

- Natuurontwikkeling in de bovenloop van het Koningsdiep

De provincie Fryslân werkt al vele jaren aan een project voor de ontwikkeling van 350 hectare natuur langs de bovenloop van het Koningsdiep bij Bakkeveen. Er verscheen een voorlopig en nog globaal plan voor de inrichting van dit deel van het beekdal. Dit wordt eerst beoordeeld door de landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. Zij wilde het

plan aanvankelijk alleen beoordelen vanuit de gezichtshoeken natuur en water. Wij hebben, samen met Natuurferiening Bakkefean, gevraagd om een toetsing aan het oorspronkelijke primaire doel van het project: optimale natuurontwikkeling. Ook hebben we aangeraden om te bekijken hoe, passend bij optimale natuurontwikkeling, de kwaliteit van het water kunnen worden verbeterd, cultuurhistorische elementen kunnen worden behouden en hersteld, een gaaf landschap kan worden behouden en geschapen en vormen van duurzame landbouw in de omgeving op gang kunnen komen.

- Beeldkwaliteitsplan openbare ruimte 2021-2025 Opsterland

De gemeente Opsterland heeft in het Beeldkwaliteitsplan openbare ruimte 2021-2025 voor het eerst vastgelegd op welke ecologische kwaliteitsniveaus de plantsoenen, parken, bermen en dergelijke worden onderhouden. Wij hadden het gemeentebestuur hierom gevraagd. Eerder werd alleen met netheidsnormen gewerkt. De invoering van ecologische niveaus is een noodzakelijke verbetering en past in het beleid van de gemeente om de biodiversiteit te bevorderen.

- Regels voor het kappen van bomen in Opsterland

Wij hebben de gemeenteraad van Opsterland gevraagd de regels voor het kappen van bomen te vereenvoudigen en bomen zo beter te beschermen. Helaas is de gemeenteraad aan ons advies voorbijgegaan.

De vereniging

Vertraagd door de coronamaatregelen vond de jaarlijkse ledenvergadering pas op 28 oktober plaats. De jaarrekening 2020 en begroting 2021 werden vastgesteld. De contributie voor leden met postbezorging van het verenigingsblad Geaflecht werd met ingang van 2022 verhoogd tot het kostendekkend tarief van € 25,-. Het aantal leden bleef met ruim 380 vrijwel constant. De Geaflecht verscheen zoals gebruikelijk vier keer. De samenstelling van het bestuur en de activiteitencommissie bleef ongewijzigd.

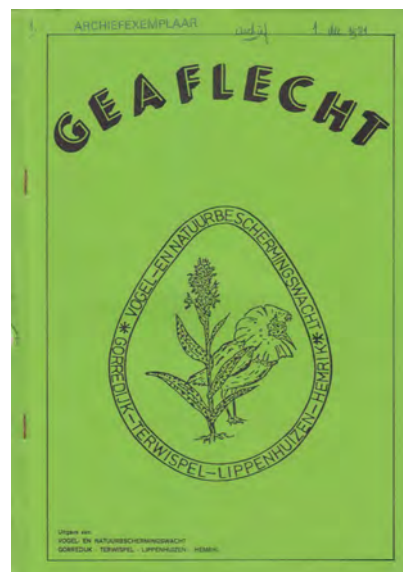

40 jaar verenigingsblad de Geaflecht

December 2021 bestond de Geaflecht, ons verenigingsblad, 40 jaar. Wie had dat gedacht in 1981. Ik hoor mijn vader nog zeggen, na de eerste voorbereidingen, elk verenigingsblad is gedoemd tot opdoeken. Welnu, dat is gelukkig tot op de dag van vandaag nog niet gebeurd.

De huidige redactie stelde de redactie van destijds de vraag of we nog iets konden schrijven over het ontstaan van ons verenigingsblad. Ja, dat is niet zo'n gemakkelijke opgave, dan moet je wel over een heel goed geheugen beschikken.

Het is begonnen met het feit dat onze BFVW afdeling Gorredijk, Terwispel, Lippenhuizen en Hemrik zich niet meer kon verenigen met de doelstellingen van de BFVW en zich afsplitste van BFVW. We gingen door als zelfstandige vereniging, de Vogel- en Natuurbeschermingswacht Gorredijk - Terwispel - Lippenhuizen - Hemrik. Om dan herkenbaar te zijn werd er besloten om een mooi embleem/vignet te maken, de bestuursleden Jelle Franke en Hendrik de Vries maakten hiervoor een ontwerp, waarin de doelstellingen van de vereniging tot uiting moesten

Geaflecht december 1981

VAN DE REDACTIE

Hé hé ... het ei is gelegd. Na veel tobben van, zullen we wel...zullen we niet, is de beslissing toch gevallen. Als U eens wist wat voor problemen een mens tegenkomt die alleen maar een leesbaar verenigingsblad wil beginnen. Neem nu eens het kosten aspect. Alles zelf kunnen, betekent een stencilmachine en of elektronische aftaster kopen. Niet zelf doen, waar dan wel en hoeveel kost dit dan enz.... Vindt in deze tijd maar eens genoeg adverteerders om een deel van de kosten te dragen. Nu was dit laatste toevallig geen probleem. De middenstand in Gorredijk e.o. (een kleine 100 stuks maar liefst) heeft zich spontaan achter ons opgesteld. Een gaste die ons de moed gaf om door te gaan. Namens alle leden van onze vereniging hartelijk bedankt!!!

Middenstand
bedankt

Van de redactie. Geaflecht december 1981

De leden Lieuwe Calsbeek en Marten Hunneman werden benaderd om met de bestuursleden Eise Heida en Kees Stuurman de redactie te vormen, voorwaar een hele klus.

Bij de redactieleden thuis, onder het genot van een hapje en een drankje, is er destijds veel vergaderd, kostenplaatje, bezorging, vergaren en nieten, typewerk, naam van het blad, kopij, stencilwerk en ga zo maar door, al deze zaken passeerden de revue. Om hier iets over te kunnen vertellen is na zoveel jaren erg moeilijk, je doet altijd wel iemand te kort als je dit uit je geheugen moet doen. Toch noem ik er een paar zonder anderen tekort te willen doen: De middenstand van de dorpen, die door middel van een advertentie ervoor zorgden dat het verenigingsblad betaalbaar werd, bij Etrometa konden we altijd de Geaflecht vergaren en nieten en de koffie smaakte altijd prima, maar

komen. Het werd een ei met daarin een orchidee en een kempiaan, dat symboliseerde voor de bescherming van de natuur in het algemeen. Het vignet/embleem zou dan ook symbool staan voor het op te richten verenigingsblad, waarmee we de toen ongeveer 1100 leden mee zouden informeren.

Voorwoord

Eindelijk, en gelukkig, is het dan zover dat U het eerste exemplaar van ons verenigingsblad door de bus krijgt. Na meer dan dertig jaar van het bestaan van de Vogelwacht, nu Vogel- en Natuurbeschermingswacht, al weer een vooruitgang. En die kant moeten we uit. Opbouwen in bescherming en beheer van onze zeer kwetsbare natuur. Dit kunnen we verkrijgen door het vergaren van kennis en interesse. Hoe meer kennis we krijgen, hoe interessanter het wordt. In de jaren 1947 - 1948 gingen in diverse dorpen natuurvrienden van start om zich in te zetten voor de vogelbescherming. In de kleinere dorpen was het moeilijk om een vereniging in leven te houden, en so sloot Terwispel zich aan bij Gorredijk, waarna ook Lippenhuizen en Hemrik volgden. Al gauw werd ingezien dat niet alleen de bescherming van vogels nuttig was, doch dat de bescherming van het gehele biotoop nodig was. Ook voor de vogelstand. Dit resulteerde tenslotte ook in de naamwijziging van Vogel- en Natuurbeschermingswacht. Door publikaties in de landelijke pers, t.v. en radio werd en wordt er ook nu steeds meer op gewezen dat natuurbescherming noodzakelijk is voor het voortbestaan van de mens. Wat in vroeger jaren wel werd uitgemaakt als minderwaardig object, wordt nu, en terecht, vaak als zeer nuttig erkend. Niet alleen wat blinkt of schittert door mooie kleuren is nuttig. Nee, het nuttige leven begint al bij wat wij met het blote oog niet kunnen zien. Schimmels en bacteriën zetten afvalstoffen weer om in verteerbare voedingsstoffen voor hogere planten en dieren, en ook voor de mens, die ook in deze voedselketen thuis hoort, zij het dan aan het einde. Wij mogen ons gelukkig prijzen met een nog zo rijke natuur in Friesland, alhoewel ook deze langzamerhand aan het verarmen is. Een ieder kan nog in vrijheid van deze natuur genieten. Laten wij tonen dat wij het waard zijn om op een verantwoorde wijze in dit gebied te wonen en te leven. Met het verschijnen van dit blad is weer een vooruitgang geboekt voor onze Vogel- en Natuurbeschermingswacht. Ik hoop dat dit blad, wat eens per kwartaal zal verschijnen, een hechtere band zal geven onder onze leden, en dat ook anderen zich zullen interesseren voor onze vereniging. Dit om onze prachtige natuur te mogen behouden.

Hans Baron, voorzitter.

Voorwoord van de voorzitter Hans Baron

DIERENARTSENPRAKTIJK BEETSTERZWAAG

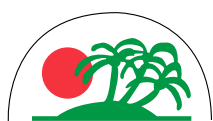
Molenlaan 8a

Een moderne praktijk voor gezelschapsdieren:

- Consult & vaccinaties
- Chirurgie (met moderne narcose apparatuur)
- Laboratorium
- Drachtigheidsonderzoek
- Officiële HD/ED opnamen
- Puppybegeleiding
- Voeding & dierenapotheek

0512 - 38 25 55 | WWW.DIERENARTSBEETSTERZWAAG.NL

PIZZERIA - GRILLROOM

OASE

Hoofdstraat 23 - 8401 BV Gorredijk

Tel: 0513 - 46 40 44

www.oasegorredijk.nl

Sport- & Ontspanningscentrum

Mientewei 2
8401 AA Gorredijk
Postbus 201
8400 AE Gorredijk
T (0513) 46 19 78
F (0513) 46 48 81
www.kortezwaag.nl

Primera
"DE PRIMEUR"

Hoofdstraat 30
Gorredijk
Telefoon 0513 - 466444

rookartikelen
staatsloten
wenskaarten
snoep
lektuur
kado-artikelen

RECLAME
SPORT- EN WERKKLEDING
SPORTMATERIALEN
BEDRUKKINGEN

WETTERWILLE 9 (UNIT 8)
8401 GB GORREDIJK

WWW.ALROCONCEPTS.NL
INFO@ALROCONCEPTS.NL

Stichting Steunfonds Kyoga
steunt kleinschalige projecten in Uganda.
(www.kyoga.nl)

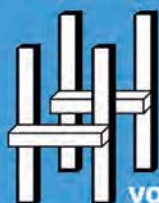
Kapsalon

Caroline

Langewal 2, 8401 DD Gorredijk
0513-463197

www.adremo.nl
Adremo
revalidatietechniek

Tolhûsleane 17, 8401 GA Gorredijk
Telefoon: 0513 465 543, E-mail: info@adremo.nl

BOUWKERN H. HAMSTRA B.V.

TOLHUSLEANE 3
8401 GA GORREDIJK
T 0513 46 18 27
F 0513 46 52 98

INFO@BOUWKERNHAMSTRA.NL
WWW.BOUWKERNHAMSTRA.NL

VOOR AL UW HOUT EN BOUWMATERIALEN

Ons Mag Alles Handelen
www.OMAH.nl

Markthal: Kerkewal 24 - 8401 CG Gorredijk, 0513 - 464908
XL: De Kromten 6a - 8401 JH Gorredijk, 0513 - 461692

autobedrijf

KROES

GORREDIJK
APK Keuringstation

Badweg 54 Gorredijk
0513 - 46 19 52

www.autobedrijfkroes.nl

Geaflecht maart 2022

ook drukkerij Lageveen, die ons altijd heeft bijgestaan met adviezen in voor- en tegenspoed.

Maar ook de vele personen/vrienden die ons hierbij hebben geholpen mogen we niet vergeten, zij hebben er mede voor gezorgd dat in december 1981 de eerste Geaflecht bij de leden op de mat viel. Vele uurtjes hebben we er als redactie ingestoken, maar zonder alle vrijwilligers hadden we het nooit voor elkaar gekregen. Er zijn nu nog steeds personen van het eerste uur, die nog behulpzaam zijn bij sommige activiteiten rondom het verenigingsblad de Geaflecht. Persoonlijk vinden we dat een topprestatie. Zowel het bestuur als de redactie waren erg content dat het was gelukt en schreven hierover het volgende in de eerste Geaflecht. Om te laten zien hoe destijds de Geaflecht eruit zag, doen we dit in originele tekst, zodat u kunt zien dat ook de Geaflecht door de jaren heen een enorme booster heeft gemaakt. We wensen en hopen dat het verenigingsblad de Geaflecht nog jaren bij de leden op de mat zal vallen, al zijn we ons wel bewust dat het in de toekomst wel eens om een digitale vorm kan gaan.

Redactie Geaflecht van 1981

40 jaar Geaflecht

Een korte beschouwing van wat er vooraf ging

Op initiatief van Plaatselijk Belang KorteZwaag werd op 2 mei 1947 de vogelbeschermingswacht Gorredijk KorteZwaag opgericht. Deze fuseerde in 1952 met de vogelwacht van Terwispel, in 1953 werden Lippenhuizen en Hemrik toegevoegd. Zo ontstond Vogelwacht Gorredijk en omstreken (e.o.). De lokale Friese vogelwachten waren aangesloten bij de overkoepelende Bond van Friese Vogelbeschermings Wachten (BFVW). Zo moesten in 1953 plaatselijke bonden nog F0,50 per lid afdragen aan het hoofdbestuur van de BFVW. Voor de grootste afdelingen met de meeste leden was dit een aanzienlijk bedrag. Dit leverde regelmatig gemor op binnen de geledingen van Vogelwacht Gorredijk e.o., die een gestage groei doormaakte en uiteindelijk een van de grootste afdelingen binnen de BFVW werd. Er broeide echter meer... Binnen de BFVW was Vogelwacht Gorredijk inmiddels uitgegroeid tot een kritische afdeling die niet gedwee het hoofdbestuur volgde in al hun beslissingen.

Eierrapen

Lange tijd is het zoeken naar kievitseieren beschouwd als een merkwaardige, maar onschadelijke vorm van vrijetijdsbesteding. Dan gaat de weidevogelstand geleidelijk achteruit; zo stond er al in een verslag uit 1965 van Vogelwacht Gorredijk e.o. te lezen dat de achteruitgang van de kempfaan 'slecht in de smaak viel' bij een ledenvergadering. Het blijft niet alleen bij de kempfaan. In de loop der jaren komen de weidevogels meer en meer in de verdrukking. Niemand twijfelt er aan dat de moderne agrarische bedrijfsvoering hierop grote invloed heeft. Vogelwacht Gorredijk – inmiddels met 1272 leden de grootste afdeling binnen de BFVW. – heeft haar twijfels over het feit of het nog wel verantwoord is het eierzoeke en rapen in stand te houden. Vogelwacht Gorredijk e.o. was

van mening dat bescherming van vogels en het zoeken en rapen van eieren niet samen konden gaan en niet meer van deze tijd was. Bovendien groeide het inzicht bij de Vogelwacht Gorredijk e.o. dat vogelbescherming veel meer is dan alleen het beschermen van vogels en dat de natuurbescherming in zijn geheel er meer bij moet worden betrokken. Deze, maar ook andere, verschillen in inzichten met de BFVW leidde er toe dat het bestuur van Vogelwacht Gorredijk e.o. het lidmaatschap van de BFVW opzegde en als zelfstandige Vogelwacht verderging. Met name het verzoek te stoppen met rapen van kievitseieren viel binnen de BFVW erg slecht. Er ontstond een felle richtingen strijd.

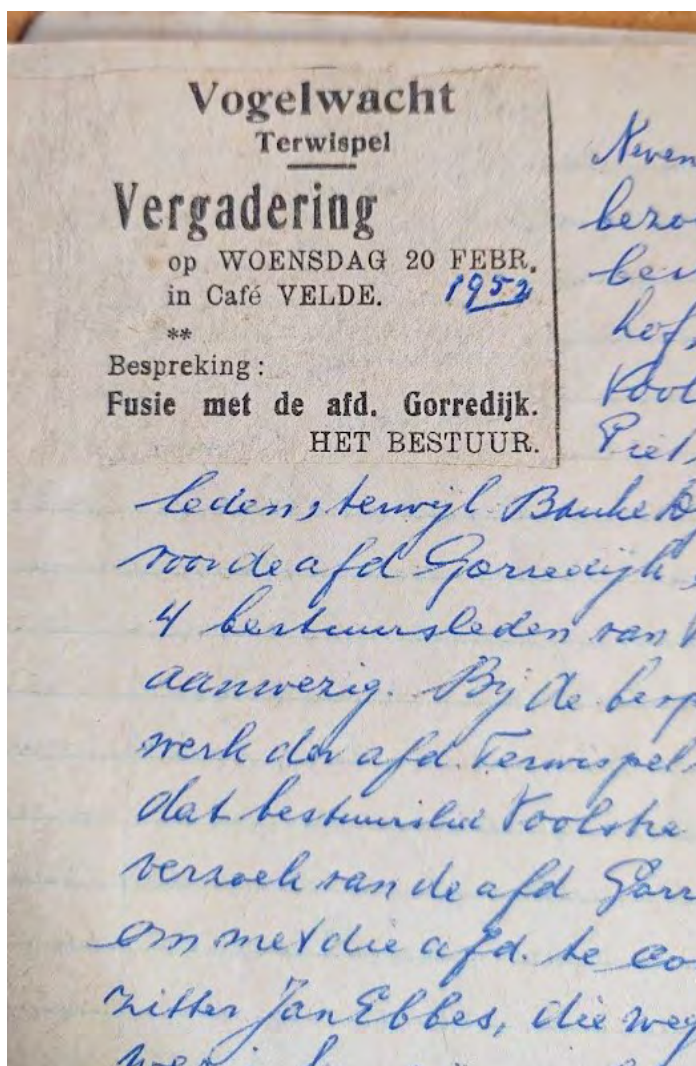
Felle strijd

De BFVW trok fel van leer tegen het voorstel van Vogelwacht Gorredijk om te komen tot een verbod op het eierzoecken. De discussies laaiden hoog op en werden voor een belangrijk deel uitgevochten middels ingezonden stukken over en weer in de Leeuwarder Courant.

Onze vereniging trad in 1981 uit de BFVW en ging zelfstandig verder onder de naam Vereniging voor Natuurbescherming Gorredijk e.o. (VNG). Op 23 februari 1981 vond de officiële oprichtingsvergadering plaats van de nieuwe zelfstandige afdeling Gorredijk. In december 1981 verscheen het eerste exemplaar van het verenigingsblad Geaflecht. Toen de notulen moesten worden aangepast (7 augustus 2014) om als plaatselijke natuurreuniging breder te kunnen opereren, werd tevens door het bestuur voorgesteld de lange en onpraktische naam te veranderen in thans Natuurreuniging Geaflecht.

Schouders er onder

Helaas is het momenteel slechter dan ooit gesteld met de weidevogels ondanks dat het eierzoecken is verboden. In het huidige agrarische cultuurlandschap zijn de vogels nagenoeg verdwenen. Slechts in enkele weidevogelreservaten proberen nog een handvol vogels te overleven. Miljoenen worden er momenteel in gepompt om de weidevogels te behouden voor ons land. Maar niet alles kan gered worden met alleen geld. Ook mentaliteit, de echte wil om met elkaar de schouders er onder te willen zetten is zeker zo belangrijk. Om onze voormalige voorzitter en erelid Hans Baron te citeren uit de Leeuwarder courant van 04-03-1981: "Echte natuurbeschermingsverenigingen hebben behoefte aan uw stem. Niet alleen voor de contributie, maar om samen iets op te bouwen wat een blijvend bezit zal zijn ook voor de volgende generaties." We hopen dat we als Natuurreuniging Geaflecht in de afgelopen 40 jaar daartoe een leuk opzetje hebben gegeven maar klaar zijn we zeker nog lang niet. Maar we gaan de komende jaren door met uw inzet en hulp.

Activiteitenagenda

Noteer deze data alvast in uw agenda

Lezing Koos Dijksterhuis op dinsdag 12 april

Als activiteitencommissie zijn we zeer verheugd dat we het lezingenseizoen mogen afsluiten met een avondvullende bijdrage van Koos Dijksterhuis op 12 april 2022. Koos Dijksterhuis studeerde biologie en sociologie in Groningen. Hij heeft een dagelijkse column over natuur in Trouw, is sinds kort hoofdredacteur van De Levende Natuur, heeft artikelen geschreven voor onder meer NRC Handelsblad, de Volkskrant, Intermediair en Vogels. Hij is een begenadigd verteller waarbij de vrolijke noot zeker niet ontbreekt.

Regelmatig verschijnt er een boek van zijn hand. Recentelijk nog een boek over de zwarte specht uit de vogelserie van uitgeverij Atlas Contact. In deze reeks verscheen eerder al zijn boek over de spreeuw. De spreeuw staat centraal vanavond, maar Koos zou Koos niet zijn als niet ook andere natuurzaken aan de orde zouden komen. Eén ding hebben ze gemeen, hij kan er geanimeerd over vertellen.

Koos' nieuwste boek is net verschenen en gaat over de wonderlijke wereld van schelpen en weekdieren. Hij neemt boeken mee...

We moeten ons sterk vergissen wanneer Koos het gekochte boek niet ter plaatse van zijn handtekening wil voorzien.

Dit belooft een leerzame én vrolijke avond te worden die we zeker niet graag zouden missen. Toch?

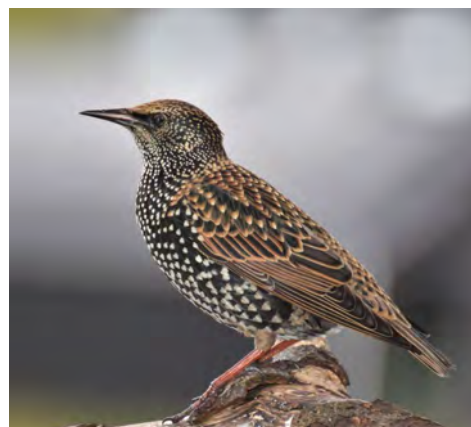
Datum: Dinsdag 12 april 2022

Tijd: 20.00 uur

Plaats: De Skâns te Gorredijk

Zaal: Ronde zaal

Kosten: Gratis. Natuurvereniging Geaflecht bestaat dit jaar 40 jaar en we trakteren onze leden en andere belangstellenden. In de pauze en na afloop is er de gelegenheid tot gezellig verpozen met een hapje en drankje.

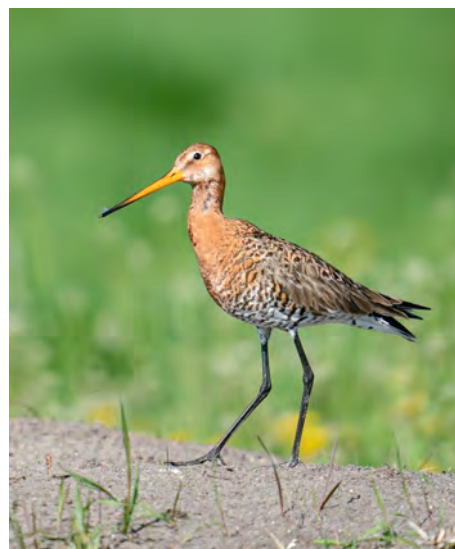
Weidevogels excursie op zaterdag 7 mei

Een excursie naar de natuurboerderij Gouden Boaiem en de weidevogels op het eiland.

We verwachten jullie zaterdag 7 mei om 10:00 uur op de Waechswal. Hier is voldoende parkeergelegenheid.

De schipper en boer Klaas ontvangen jullie en jullie varen met de Fryske Boerepream naar de Gouden Boaiem waar ik (Pytsje Bokma) jullie ontvang met koffie en cake.

Na de ontvangst en rondleiding over de boerderij gaan jullie het veld in. Jullie lopen naar de andere boerderij waar de praam weer klaar ligt. Onderweg komen jullie van alles te weten over “ons” unieke eiland en de weidevogels. Trek stevig schoeisel aan of laarzen want er zijn geen verharde wegen. We verwachten dat jullie rond 12:30 weer terug zijn bij de auto's.

Het minimale aantal personen is 12. Vanaf 18 personen vaart er een tweede praam.

Onze excursies zijn helaas niet geschikt voor mensen die slecht ter been zijn. Als de weerberichten slecht zijn dan annuleren we de excursie in overleg. De boot is namelijk niet overdekt.

Zie voor meer info: www.goudenboaiem.nl

Vooraf aanmelden: via email: info@dustraco.frl of vaste nummer 0513-541725 of mobiel/app: 06 5155 9832, Wietze van der Meulen.

Vertrek: 9.00 uur bij de Skâns te Gorredijk

Plaats: Loswal (Waechswal 1) te Woudsend

Datum: zaterdag 7 mei 2022

Tijdstip: 10.00 op de Loswal. Voor deelnemers die gezamenlijk willen rijden, starten we om 9.00 uur bij de Skans te Gorredijk. Graag doorgeven bij het aanmelden. Leden 5 euro, niet leden 11,50 euro

Dia-lezing Judith Bouma over het Fochtelooërveen op 17 mei

Wie Fochtelooërveen zegt, zegt Judith Bouma. Al sinds 2003 zwerft zij door dit 3200 ha grote natuurgebied van Natuurmonumenten. Begonnen met het inventariseren van het Veenhooibeestje, een zeldzaam vlindertje, begon zij al snel ook waarnemingen van andere vlinders, libellen, rupsen en reptielen te verzamelen. Om het determineren van al dat vliegende en kruipende spul wat te vergemakkelijken maakte zij veel foto's. En dat liep flink uit de hand....Maar de foto's vielen ook nog eens goed in de smaak. Om anderen ook de gelegenheid te bieden om de foto's te bewonderen werd een website ingericht: www.fochtelooerveen.info en daarnaast een Facebook pagina (www.facebook.com/fochtelooerveen.info) opgericht met prachtige foto's met de nodige informatie over dit unieke natuurgebied. Inmiddels heeft deze Facebook pagina een kleine tweeduizend trouwe volgers. Kortom, reden te over om Judith te vragen een lezing te verzorgen voor onze natuurvereniging. We zijn er dan ook trots op dat Judith, als ambassadrice van het *Fochtelooërveen*, een avond komt verzorgen met prachtig beelden én informatie over dit bijzondere hoogveengebied.

Wilde zwaan met jongen in het Fochtelooërveen

Plaats: De Draaier (Voltawerk), Stationsweg 76 Gorredijk

Tijdstip: 20.00 uur

Datum: Dinsdag 17 mei 2022

Kosten: Leden gratis. Niet leden 4 euro

Verslag lezing ooievaars 17 februari 2022

Na twee jaar pauze i.v.m. de corona pandemie, konden we weer een bijeenkomst organiseren. En wat is dan mooier om te starten met een lezing over de geluksbrenger bij uitstek: de ooievaar. Haye Folkertsma van ooievaarsstation it Eibertshiem te Eernewoude vertelde ons over deze bijzondere, opvallende vogel. Iedereen kent de ooievaar, met name als bringer van nieuw leven. Geboortekaartjes en allerlei hebbedingetjes rond de geboorte van een kind worden opgeleukt met de print van een ooievaar. Dat de ooievaar in de jaren rond 1970 bijna was uitgestorven in Nederland (nog 17 broedparen!) had echter geen invloed op het geboortecijfer van kinderen in ons land....

Het maakte wel een aantal ooievaar liefhebbers alert. Er moest iets gebeuren. In Zuid-Holland was een fokstation opgericht naar Zwitsers model. Dhr. Folkertsma verdiepte zich hierin en kreeg het verzoek dit project verder uit te rollen over Nederland. Zo ontstonden er 14 foklocaties en in 1969

startte it Eibertshiem. Hier werden ooievaars in gevangenschap gehouden en een fokprogramma opgezet. Dit had een lange adem nodig. Je kunt wel twee ooievaars bij elkaar in een kooi zetten, maar of het dan klikt is maar de vraag. Gelukkig werden er op vrij natuurlijke wijze paartjes gevormd. Dat moesten de ooievaars echt zelf doen, want uiterlijk is er geen verschil tussen man en vrouw. Alleen DNA onderzoek kan dat uitwijzen. Maar goed dat ze het zelf wél

weten. De broedresultaten waren de eerste jaren summier. In 10 jaar tijd kwamen er 14 jonge ooievaars tot volwassenheid. Maar de volgende 5 jaar groeide dit tot 60 jongen. Zo snel het kon werden de ooievaars stapsgewijs in vrijheid losgelaten. En uiteindelijk waren na 25 jaar fokken de kooien en het voeren niet meer nodig. In 1997 begon de groep ooievaars in Beetsterzwaag zich te vormen. Nu woont er een hele populatie rond het Koningsdiep. Er zijn zo'n 50 nesten en die hoeveelheid blijft door de jaren heen stabiel. Het gebied voorziet in de voedselbehoefte voor een bepaald aantal ooievaars, de rest vliegt gewoon verder. Ze vestigen zich inmiddels ook in Hemrik, Bakkeveen en verdere omgeving.

Voldoende voedsel en nestgelegenheid zorgt voor verspreiding. Van oorsprong zijn het vogels die in de rivierdelta leven. Deze vochtige omstandigheden zoeken ze ook nu op. Hun menu is gevarieerd. Ze eten graag wormen, slakken, grote insecten, rivierkreeften, maar ook grotere prooien als mollen, muizen of heel soms een vis, jonge haas of eendenkuikens. Velen denken dat ooievaars als hoofdvoedsel kikkers eten, of pasgeboren weidevogels. Maar dat is een misverstand. Ze eten wel eens een kikker, maar zijn soms wel 10 minuten bezig om dat glibberige hapje naar binnen te werken. Dan is een andere keus snel gemaakt. En een bedreiging voor de weidevogels vormen de

De Streek 8
Terwispel
(bij Gorredijk en Drachten)
Telefoon 0513-464994
www.vbn-parket.nl

Dagelijks
geopend tot 18.00 uur
donderdag tot 21.00 uur
zaterdag tot 16.00 uur

PARKETBOERDERIJ VBN-TERWISPEL

ADVOCATENKANTOOR

Floen

OMGEVINGSRECHTADVOCAAT

advies, mediation en rechtsbijstand

GRATIS
Eerste gesprek
0516-481171

GRATIS
Juridisch
inloopspreekuur
elke vrijdag
16:30 - 17:30 uur
Bibliotheek
Gorredijk

www.advocatenkantoorhoen.nl
info@advocatenkantoorhoen.nl

Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

www.natuurmonumenten.nl

Taxi **MOLL**

Wetterkant 2
8401 GC Gorredijk
info@taximoll.nl
www.taximoll.nl

0513 46 13 55

Hoofdstraat 37 8401 BV Gorredijk
www.deverguldeturf.nl

- Plate-service
- Diverse belegde broodjes
- Ook geschikt voor familie-diners
- Kleine recepties
- Maandmenu

 autodistribution
SWIERINGA AUTOMATERIALEN

Gorredijk Heerenveen Sneek

Wat u beweegt, houdt ons bezig

HAARDEN EN KACHELS
TOER- EN SPORTRIJWIELEN
GAS- EN WATERLEIDING
GASFORNUIZEN EN KOMFOREN

J.E. DE JONG

Hoofdstraat 15-17 - Gorredijk - Telefoon 0513-461357

**'t zit in
onze natuur**

**DE BAKKERS
VAN VERLOOP**

www.debakkersvanverloop.nl

Etos

Albert Heijn
Gorredijk

Hofland 1 - 8401 SH Gorredijk
Telefoon (0513) 46 23 80
info@albertheijn-gorredijk.nl
www.facebook.com/ahgorredijk

ooievaars ook niet. Onderzoekers hebben nog nooit een ooievaar betrappt met een grutto- of kievitkuiken in de snavel. Ooievaars foerageren slechts in een gebied van 2,5 km vanaf hun nest. En er zijn niet veel ooievaars in de weidevogelgebieden. Toch zijn er, nu het goed gaat met de ooievaar, geluiden te horen dat er veel te veel ooievaars zijn en dat ze dus 'beheerd' moeten worden. Ook is er opeens geen steun meer voor de diverse ooievaarsstations, terwijl dat eerder volop aanwezig was. Wat zijn de feiten?

Folkertsma vertelt dat er nu 1250 broedparen zijn in Nederland. Als je dat vergelijkt met andere grote vogels, ontstaat er een verrassend beeld. Want de purperreiger wordt door de meeste mensen als zeldzaam ervaren. Toch zijn er zo'n 1050 broedparen van in ons land, alleen die zie je niet. En van de blauwe reiger zijn er heel veel. De laatste Sovon telling gaf 11.700 broedparen aan. Toch wordt de blauwe reiger niet gezien als een vogel waar er veel te veel van zijn. Dat de ooievaar ten onrechte dit stempel heeft is mogelijk te verklaren uit het feit dat het zulke opvallende vogels zijn. En ja, als de boer het land bewerkt kan het zomaar zijn dat er 30-40 ooievaars achteraan lopen om een makkelijk hapje te scoren.

Zijn bekendheid lijkt soms een nadeel te vormen. Het is echter een vogel geworden die leeft in onze omgeving. Folkertsma liet talloze prachtige foto's zien waarop de ooievaars hun nesten hadden in bomen, maar ook op daken, hoogspanningsmasten en kunstmatige ooievaarsnesten. Dat het een trekvogel is die je hier in de winter niet ziet is ten dele waar. Zo'n 80 % overwintert in Spanje of in Afrika. Er zijn echter steeds meer ooievaars die hier blijven. Ze vinden voedsel op bv. vuilnisbelten of langs de rivieren. In de zachte winters vinden ze voedsel genoeg. Maar ze worden ook nog wel gevoerd, wat eigenlijk niet de bedoeling is. Al met al zijn er 's winters ongeveer 500 ooievaars die hier blijven.

De toekomst van de ooievaar ziet er gunstig uit, maar het blijft een vogel die onze aandacht nodig heeft. Dhr. Folkertsma heeft ons voldoende stof tot nadenken meegegeven. De film die de 19 aanwezigen na de pauze te zien kreeg toonde maar weer eens aan hoe belangrijk vogelbescherming blijft.

Jet Hofstra

Natuur en recht

door Moira Hoen (1)

Jurisprudentie: onterechte vergunning voor mountainbikeroute door Natura 2000-gebied 'Het Drents Friese Wold' en 'Het Leggerveld'

Wat was er aan de hand?

Op 1 december 2020 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld (het college) aan FietsZe race & mtbclub een omgevingsvergunning verleend op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), voor de aanleg van een mountainbike-route

(MTB-route) door het bouwen van paadjes (singletracks) en gebruik makend van de bestaande paden rond Vledder en Wilhelminaoord. Cliënten zijn het hier niet mee eens en hebben bijna een jaar later bezwaar gemaakt. Onder andere omdat de bekendmaking van de vergunning onjuist en onvolledig is, de verkeerde procedure is gevolgd, de quick scan (natuurtoets) ondeugdelijk is en gedeputeerde staten (GS) ten onrechte zijn gepasseerd.

Omdat er al flink aan de MTB-route wordt gewerkt vragen cliënten ook een voorlopige voorziening bij de rechtbank Noord-Nederland.

Het college vindt dat het bezwaar te laat is ingediend, dat de natuurtoets deugdelijk is en dat goedkeuring van gedeputeerde staten niet nodig is.

Uitspraak van 3 februari 2022

De voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland heeft in de uitspraak van 3 februari 2022 het verzoek van cliënten toegewezen, de vergunning geschorst en een bijzondere maatregel opgelegd waardoor feitelijk een kleinere route overblijft. De voorzieningenrechter komt tot dit oordeel om onder meer de volgende redenen.

- De publicatie van de vergunning bevat niet alle kadastrale percelen waarop de MTB-route betrekking heeft;
- Uit de publicatie van de vergunning valt niet af te leiden dat het gaat om het aanleggen van 28 kilometer MTB-route;
- *“Hieruit volgt dat er sprake is van een te beperkte, en onjuiste, tekst bij de publicatie van het bestreden besluit en dat er om die reden sprake is van een onjuiste voorlichting”, aldus de voorzieningenrechter;*
- De voorzieningenrechter houdt het daarom ervoor dat cliënten tijdig bezwaar hebben gemaakt en dat er geen grond bestaat om cliënten niet-ontvankelijk te verklaren;
- Omdat het gaat om een besluit (vergunning) dat een aanzienlijk effect kan hebben op het milieu (de MTB-route loopt deels door Natura 2000-gebied het Drents Friese Wold en Het Leggerveld) komt aan cliënten een rechtstreeks beroep toe op het Verdrag van Aarhus en had inspraak moeten worden verleend in het kader van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Dit is ten onrechte niet gebeurd;
- Er is geen afzonderlijke aanvraag om een natuurvergunning bij GS ingediend of een aanvraag om een vvgb en de voorzieningenrechter constateert diverse gebreken in de quick scan, mede naar aanleiding van de ingebrachte contra-expertise door cliënten;
- *“Onder die omstandigheden heeft verweerder naar het oordeel van de voorzieningenrechter het ingenomen standpunt ten onrechte gebaseerd op de uitgevoerde quickscan.”*

Kortom: naar het oordeel van de voorzieningenrechter is het al mis gegaan bij de voorbereiding van de vergunning voor de aanleg van de MTB-route. De quickscan waar de vergunning op is gebaseerd vertoont diverse gebreken en GS is geheel buiten de procedure gehouden. Bovendien is de verkeerde procedure gevolgd en bevat de publicatie van de vergunning onvolledige en onjuiste

informatie. Daarom konden cliënten bijna een jaar na de vergunningverlening toch nog bezwaar maken en met succes een voorlopige voorziening vragen bij de rechtbank.

Vindplaats van de uitspraak: voorzieningenrechter rechtbank Noord-Nederland 3 februari 2022, ECLI:NL:RBNNE:2022:270

Moira Hoen is naast advocaat ook mediator en heeft haar eigen advocatenkantoor in Wijnjewoude met een gratis inlooppreekuur in Gorredijk. Meer info: www.advocatenkantoorhoen.nl. Zij adviseert, bemiddelt en procedeert voor organisaties, bedrijven en particulieren. Ze staat regelmatig milieu- en natuurgroepen bij in bestuursrechtelijke procedures. Voor juridische tips en het laatste nieuws kunt u haar volgen via Twitter (@HoenAdvocatuur) of Facebook (Advocatenkantoor Hoen).

Column

Dubbel gevoel

Het is zondag 6 maart, onze kinderen waren thuis dit weekend, en het was prachtig weer, dus vanmiddag zijn we even naar de Wijnjeterper Schar geweest. Op de Wijnjeterper Schar kun je vier soorten heide vinden: struikheide, dopheide, kraaiheide en lavendelheide. Wij zien alleen de eerste twee, en in de meeste velden vooral veel pijpenstrootje. Dat komt natuurlijk door de stikstof.

In een dopheidestruik zien we een grijs coconnetje hangen: het is een nest van een wesp- of tijgerspin. Het nestje is gevuld met tientallen kleine spinnetjes die zich in het voorjaar zullen verspreiden. De wespspin is een prachtig geel-zwart beestje, ze leeft van sprinkhanen. Deze spin is een nieuwkomer in Nederland. Ze is afkomstig uit zuidelijker streken. Door de klimaatverandering voelt ze zich hier tegenwoordig prima thuis.

We wandelen verder, en zien dat een fors aantal grote sparren is geveld door één van de drie stormen van twee weken geleden. Of het Dudley, Eunice of Franklin is geweest weet ik niet. Ik hou het op Eunice, want die was het heftigst. Of de stormen samenhangen met klimaatverandering is niet met zekerheid te zeggen, maar een vreemde gedachte vind ik dat niet. Een stuk verder zien we nog meer liggende bomen en ook opvallend veel staande dode bomen. Het zijn ook allemaal sparren, slachtoffers van de letterzetter. De afgelopen jaren zijn de bomen verzwakt door langdurige droogte, waardoor ze niet meer opgewassen waren tegen het kevertje.

Alweer klimaatverandering.

Als we op de Schar zijn lopen we ook altijd even naar de Pingoruïne: de ven die een stukje van het doorlopende pad af ligt. Prachtige plek vind ik dat. Een boswachter vertelde me dat er een paar roodwangschilpadden in de ven leeft. De beestjes zijn waarschijnlijk door iemand gedumpt, omdat hij/zij ze niet langer als huisdier wilde.

We hebben een fijne wandeling gemaakt, het was prachtig weer, en de Wijnjeterper Schar is een mooi stukje natuur. Maar toch, elke keer als ik van de natuur wil genieten kom ik met zo'n dubbel gevoel weer thuis. Wat is dat toch?

LD

'De beste manier om de natuur te beschermen is door haar met rust te laten. Maar ja, dan vervallen er heel wat noodzakelijk geachte functies en zal menig schip met subsidie niet uitvaren'

Midas Dekkers

Vogelgroepsreis Polen-Oderdelta en Duitsland- Havelland week 41 2021

Het moest er in meer dan één opzicht maar weer eens van komen: een vogelreis boeken. Na anderhalf jaar corona met als gevolg vervallen en uitgestelde reizen werd het zo langzamerhand weer eens tijd voor verre vogeloorlogen. Als extra bijkomstigheid deze keer niet schoorvoetend naar de baas om een weekje vrij te vragen. Het werkzame leven als schilder zit er inmiddels op en vrij van last en ruggespraak is een boeking zo geregeld. Heel toepasselijk besluit ondergetekende de schilderstrap te verruilen voor de grote trap om de overgang niet al te groot te maken. In deze reis staan twee vogelsoorten centraal: de zeearend in de Oderdelta, Noordwest- Polen en de grote trap in Havelland. Een gebied boven Berlijn. Maar dat er veel meer is te zien, zouden we spoedig ervaren...

De dag van de heenreis

Agro Natura is mijn vaste reisorganisatie waar ik al jaren mee op stap ga. Het bedrijfs motto 'vogels vliegen, wij niet' spreekt mij erg aan. Het is een kleine reisorganisatie die minder milieubelastende natuurvakanties organiseert naar bestemmingen waar alleen per trein, boot of minibus is te komen.

Dit keer is een minibusje het vervoermiddel. De verzamelplaats én vertrekplaats is Deventer bij het NS station. Gelukkig kon ik met nog twee deelnemers in Wollega meereijden op weg naar opstapplaats Deventer. Dat scheelt

weer een treinreis. Uiteindelijk kon de reis aanvangen met een groep van 9 personen. Het is altijd even weer aftasten wat voor vlees men in de kuip heeft. Je kunt wel stellen dat de deelnemers aan een vogelreis voornamelijk bestaan uit mensen met belangstelling voor vogels. Maar het niveau verschilt vaak nogal. Dit is echter nooit een probleem. Bij de reisleiding zit in ieder geval altijd een ervaren vogelaar ter ondersteuning van de mindere goden. Dit keer opvallend veel fotografen onder de deelnemers. Zou het te maken hebben met de zeearenden? Ons eerste reisdoel is de Oderdelta in Noordwest -Polen op de grens met Duitsland. Toch al gauw 750 km tuffen. Onderweg zagen we al diverse kleine groepjes kraanvogels langs de autoweg in de weilanden fourageren. Vlakbij de Poolse grens vloog er plotseling een zeearend laag over de autoweg. De mensen die links in de auto zaten waren spekkoper en konden de zeearend mooi zien wegvliegen. De mensen die de rechterkant van het minibusje bevolkten waren minder gelukkig. Zij zaten stevig in de gordels en konden zich niet verplaatsen. Maar goed ook, als we in een bootje hadden gezeten waren we zeker omgeslagen. Een leuke binnenkomer voor sommigen maar uiteindelijk zou iedereen ruimschoots aan zijn trekken komen.

Het begon al donker te worden toen we aankwamen bij de eerste accommodatie. Een mooi, erg afgelegen groot huis diep in de bossen bij het gehucht Dworek Ostep. Bij binnenkomst was het wel even schrikken; de wanden waren volgehangen met allerlei dode koppen van dieren en foto's van jachtactiviteiten. Als vegetariër begin je dan in tussen af te vragen hoe dit goed kan gaan met het eten. Maar het viel reuze mee. Ik heb heerlijk vegetarisch gegeten! Het werd al snel duidelijk dat we midden in een gebied zaten waar veel edelherten voorkomen. Zouden we dan ook nog de laatste burlende edelherten kunnen meemaken? Maar we werden snel uit de droom gehaald door onze gastvrouw. We waren net te laat voor dit natuur spektakel...

De dag van de raven

Dit zou de dag van de zeearenden moeten worden. Met twee kleine open vissersbootjes het water op van de Oder. Spanning alom. Maar helaas, Janusz de baas van de vissersbootjes belde met de mededeling dat er teveel wind stond en er een grote kans op fikse buien was. We konden beter een dag later gaan. Het programma moest worden omgezet. Ons nieuwe doel voor vandaag was het beschermde natuurgebied Czarnocin niet ver van Stepnica. Een ruig kustgebied aan de Oder waar honderden Schotse hooglanders en konikpaarden hun best doen om de vegetatie binnen de perken te houden. Niet geheel toevallig deze soorten. Het gebied is in het verleden gekocht en ingericht met behulp van Nederlandse natuurorganisaties. De wandeling werd in de brochure omschreven als 4,5 km lang maar was duidelijk veel langer en met ons vogelaarstempo deden we er al gauw een kleine 4 uur over. Regelmatig zien we zeearenden in de verte vliegen maar de soort van de dag was toch wel de raaf. Met hun rauwe roep vergezelden ze ons gedurende de hele wandeling. Hun aanwezigheid was een indicatie dat ook wel eens een van de grote grazers het loodje legde. Raven zijn geduchte aaseters. Het werd steeds donkerder en een flinke bui kondigde zich aan. Gelukkig stond er ergens een schuurtje waar we even konden schuilen en genieten van de immense ruimte onder imposante luchten. Moe maar voldaan kwamen we terug bij de auto waar we o.a. de volgende soorten konden noteren: Keep, vink, sijs, roodborsttapuit, zanglijster, putter, boomklever, boomkruiper, geelgors, baardmannetjes, rode wouw, waterral, zwarte specht en als toetje nog een prachtige klapkester. Daarnaast de vele meer algemene soorten aan ganzen en watervogels.

's Middags rijden we naar het noordelijker gelegen schiereiland Wolin. Regelmatig stoppen we onderweg even bij kansrijke vogelgebieden. In de auto gaat het vogelen gewoon door. Als iemand iets ziet onderweg wordt er geroepen en de chauffeur stopt even als het mogelijk is. Wolin ligt aan de Oostzee en is bekend om zijn krijtrotsen. Prachtige bossen die plotseling ophouden aan de rand van de klif en abrupt overgaan in de zee. Maar er zijn weinig vogels actief. De aanwezige Duitse bunkers worden nog even geïnspecteerd op vleermuizen en vlinders. Wie zei ook al weer dat vogelaars eenkennig zijn? Er zaten veel nachtvlinders bij elkaar. Onder ander het roesje uit de familie van de spinneruilen. Moe maar zeer voldaan keren we terug naar onze accommodatie waar de gastvrouw ons een heerlijke maaltijd voorzette. Geheel volgens de Poolse keuken waarbij de aardappel centraal staat.

De dag van de zeearenden

Het weer lijkt beter dan gisteren en er heerst een beetje een opgewonden stemming. Zouden we vandaag dan toch oog in oog komen te staan met de zeearenden? Schipper Janusz geeft groen. We gaan! Zeearend excursies zijn een welkome aanvulling op het moeizame bestaan van de lokale vissers in de Oderdelta. Sommigen zijn al grotendeels ingesteld op het zeearend toerisme en vissen er naast nog wat bij. De tactiek om goed zeearenden van nabij te kunnen zien is als volgt: de vissersbootjes worden als regel gevolgd door talloze meeuwen en zo nu en dan wordt er wat brood overboord gegooid om de aantallen en levendigheid wat op peil te houden. Vliegende vogels, in dit geval meeuwen, fotograferen is een vak apart en zo konden we alvast wat oefenen en warmdraaien voor het grotere werk. De vele meeuwen zijn voor de zeearend weer een indicatie dat er wat te halen valt. Zeearenden zijn luie jagers. Als ze prooi kunnen bemachtigen met minimale inspanning heeft dit absoluut hun voorkeur. Op afstand konden

ze prooi kunnen bemachtigen met minimale inspanning heeft dit absoluut hun voorkeur. Op afstand konden

KrektDijksma reclame

**in beweging
met kleur**

www.krektdijksma.nl

Boeken. Heel veel boeken.

Langewal 19 Gorredijk 0513-461254 gorredijk@planteyn.nl
www.planteyn.nl

WOONCENTRUM
S.v.d. BERG
SWYNSWEI 2D
9245 HE NIJ BEETS **NIJ BEETS** TEL 0512 461448

Bezoek onze nieuwe website op www.wooncentrumcdberg.nl

Marije Geertsma
FOTOGRAFIE

[INFO@MARIJEGEERTSMA.NL](mailto:info@marijegeertsma.nl)

administratiekantoor
Jan Kort

Molenwal 17
8401 CD Gorredijk

info@jankort.nl
Tel: 06 50271738

Medprevent

- Gecertificeerde arbodienst (met verzuimbegeleiding)
- Unieke ééndaagse opleiding BHV
- Medische keuringen (PMO's en bedrijfskeuringen)

← Tevens EHBO,
AED en VCA

www.medprevent.nl

Adres: Trijehoek 19 / 8408 HB Lippenhuizen
Postbus: 227 / 8400 AE Gorredijk
E-mail: info@medprevent.nl
Telefoon: 0513 46 62 17
Fax: 0513 71 40 98

*Schilders
met hart
voor uw huis*

- Onderhoud
- Nieuwbouw
- Glas
- Wandafwerking

J. Tenge
Schildersbedrijf

Stationsweg 46 • 8401 DR Gorredijk
Tel. 0513 - 462896 • Mob. 06 - 50254038
E-mail: info@tenge-schilders.nl
Internet: www.tenge-schilders.nl

Voor Particulieren en bedrijven

**Planten voor uw tuin
koopt u natuurlijk
rechtstreeks bij de kweker!**

NU OOK SCHETSSERVICE

Gespecialiseerd in coniferen, heesters,
laanbomen, rhododendrons, buxus enz.
Deskundig advies.

Visser Plant

Boomkwekerij / Plantencentrum

Bütewei 12 - 8408 HC Lippenhuizen
Telefoon 0513 - 46 15 78

UW HUIS, ONZE SPORT!

- ✓ Kennis
- ✓ Antwoorden
- ✓ Ideeën
- ✓ Contacten
- ✓ Tijd
- ✓ Enthousiasme

Wilt u een makelaarteam
met deze combinatie?
Bel 0513 - 46 01 01

www.sierdmoll.nl

Sierd Moll
MAKELAARS

Badweg 30, 8401 BL GORREDIJK
info@sierdmoll.nl

we regelmatig zeearenden zien zitten in de bomen. Als er een liet merken wel zin te hebben in een visje gooide schipper Janusz een flinke vis in het water om de zeearend te verleiden tot een spectaculaire duikvlucht. De vis moet groot genoeg zijn om te voorkomen dat de meeuwen er mee aan de haal gaan. Sommige zeearenden happen toe maar het is zeker geen gelopen race voor de fotografen onder ons. De zeearenden laten zich echt geen vis opdringen. Het is vooral een kwestie van heel veel geduld. Tijdens de gehele boottocht van ongeveer 3,5 uur hebben we zeker 20 zeearenden kunnen zien. Slechts drie keer liet er een zich verleiden tot een aanval op overboord gegooide vis. Zo'n duikvlucht van een zeearend blijft voorgoed op je netvlies hangen. Wat een kracht en schoonheid! De acceleratie en souplesse van vlucht naar een duikvlucht is werkelijk adembenemend. Prachtige foto's worden er gemaakt. Maar na drie uur begint de kou zijn tol te eisen. De zon verdwijnt achter de wolken en het begint wat te regenen. De schipper peilt zijn publiek en constateert dat iedereen uitstekend aan zijn trekken is gekomen. Tijd om een warm café te zoeken en onder het genot van koffie en gebak de opgedane indrukken op ons in te laten werken en te bespreken. Veel onderlinge discussie over meeuwen.

Meeuwen zijn lastige jongens om op naam te brengen. Gelukkig was er een meeuwenkenner onder ons en konden we de volgende soorten bijschrijven: kokmeeuw, grote mantelmeeuw, stormmeeuw, pontische meeuw, geelpoot meeuw. Verder enorme aantallen brilduikers op het water en vogeltrek over het water van groepen vinken, veldleeuwerik en koperwieken. 's Middags verlaten we Polen en gaan richting Havelland in Duitsland waar een andere interessante vogel op ons wacht. En natuurlijk pakken we de kraanvogels ook nog even mee onderweg

Dag van de grote trappen

De afstanden zijn enorm in Duitsland en het autorijden verveelt snel. Daarom maken we regelmatig uitstapjes naar interessante plekken onderweg. Een daarvan is de Grimnitzsee. Bij een mooi plekje aan de oever met een flinke vogelkijkhut konden we de stramme leden weer wat soepel lopen. De kanonnen in de vorm van telescopen werden in stelling gebracht waarmee het hele meer werd 'afgegraasd' naar (bijzondere) vogels. Ook hier ontmoeten we weer de gebruikelijke watervogels maar ook de zeearend liet zich nog even

zien. We hadden er al veel gezien maar toch gaat er elke keer weer even een siddering door de gelederen wanneer een zeearend wordt gemeld vanuit de groep. Ook enkele kraanvogels in de vlucht met hun heerlijke zo kenmerkende geluid. Twee boerenzwaluwen waren nog niet richting zuiden vertrokken en deden zich tegoed aan de laatste muggen. Een vos struinde nog langs de rietkragen op zoek naar een ganzenboutje. Hij zag ons wel maar had ons kennelijk niet ingeschat als een potentiële bedreiging. Havelland zou Ha-

velland niet zijn wanneer we ook de massaal aanwezige kraanvogels niet met een bezoekje zouden vereren. Kraanvogels verzamelen zich 's avonds op vaste plekken om te slapen. Ze komen dan met duizenden aangevlogen op die ene plek; de zogenaamde slaapplektrek. Deze vaste plekken trekken vaak honderden toeschouwers om het spektakel van de inkomende kraanvogels mee te maken. Zo'n bekende slaapplek is bij het dorpje Linum. Het beste is om ongeveer 1,5 uur voor zonsondergang op de plek aanwezig te zijn. We waren ruim op tijd en konden nog rustig een mooi plekje zoeken. Spoedig werd het steeds drukker met mensen en kraanvogels. De zon ging langzaam onder en voor de zon langs vlogen grote groepen kraanvogels. Je moet wel een enorme lomperd zijn wil je niet geroerd raken door dit prachtige schouwspel. Een kippenvel moment waarbij menigeen een traantje liet. We hadden de dag goed meegepakt en moe kwamen

we aan in onze 2^e accommodatie in Havelland. Een vakantiepark waar we twee huisjes tot onze beschikking hadden. Bij een pilsje of wijntje en een goede maaltijd werden de plannen voor de volgende dag gesmeed. De dag van de grote trappen! Zelf had ik deze imposante vogels nog nooit gezien en de verwachtingen waren dan ook hoog, al werd er natuurlijk geen garantie afgegeven dat we de grote trap ook daadwerkelijk te zien zouden krijgen. Het weer was namelijk miezerig en er was mist, geen beste weercondities dus. Bovendien is de grote trap een uiterst schuwe vogel. Maar we kregen gelukkig hulp van Anna. Bij dit soort vogelvakanties kun je zelf ook op zoek gaan naar de gewenste, vaak zeldzame, vogels. Mijn ervaring is dat hier ontzettend veel tijd in zit omdat je vaak niet weet waar je moet zoeken en ook niet op de hoogte bent van de plaatselijke situatie. Dit brengt veel extra bewegingen in het zoekgebied wat de rust niet ten goede komt. Vaak ook overlast voor de plaatselijke bevolking. Beter is het om plaatselijke gidsen in te huren. Anna bijvoorbeeld. In alle vroegte togen we naar het bezoekerscentrum van de organisatie die bescherming van de grote trappen in Havelland coördineert. Anna, een van de bevlogen medewerkers van deze organisatie, stond ons al op te wachten. Eerst kregen we een prachtige presentatie met uitleg over de bescherming van de grote trappen in Duitsland en specifiek in dit gebied. In 1939 waren er bij een telling in het gebied Brandenburg nog 3400 exemplaren geteld. Binnen enkele decennia zakte de aantallen dramatisch tot enkele tientallen. Intensieve bescherming was de enige redding voor deze soort in Duitsland. Eerst werden alleen de eieren veilig gesteld en uitgebroed in broedmachines. Maar vanaf de jaren '70 werd er ook daadwerkelijk werk gemaakt van herziening van het landgebruik wat resulteerde in ongeveer 350 exemplaren op dit moment. Dankzij mensen als Anna die vol passie en emotie vertelde over deze unieke vogel gaat het heel langzaam weer de goede kant op.

Na de presentatie reden we achter Anna aan naar een plek waar de kans groot was

om de grote trap te ontmoeten. Al snel had ze in de verte een stuk of 20 grote trappen ontdekt. Allemaal hennen. Mannetjes leven in aparte groepen en zijn heel moeilijk te ontdekken. We konden ze vanuit een vogelkijkhut zien maar daar was ook alles mee gezegd. Het weer was donker, mistig en het miezerde voortdurend. We gingen nog naar een tweede vogelkijkhut maar de omstandigheden bleven hetzelfde: te ver weg en slecht zicht. We besluiten op het eind van de dag nog eens een kans te wagen. Terwijl we vertrokken liet zich nog een rode wouw zien. Hij zat laag in een boom langs het zandpad waar we reden. Gelukkig zat ik bij de schuifdeur van de auto en kon als eerste uitstappen en gelijk foto's maken. Toen de tweede uitstapting de vogel er vandoor. Soms moet je gewoon een beetje geluk hebben. Achteraf de mooiste foto die ik heb kunnen maken deze vogelweek.

Het begint harder te regenen en we besluiten een bakkerij/konditorei te zoeken in een van de dorpjes om de inwendige mens wat te versterken. De bediening stond wel even raar te kijken toen er plotseling een cohort dampende vogelaars in volledige uitrusting het kleine winkeltje binnenvielen.

Maar het ijs smolt snel toen er flinke bestellingen werden geplaatst. Toen de laatste van onze groep het pand hadden verlaten moest er nog wel even gedweild worden... Inmiddels begon het weer wat op te klaren en we besluiten de omgeving te verkennen. Boven een pas gemaaid stuk grasland zagen we veel vogels vliegen met name roofvogels. Stoppen dus! Het busje liep leeg en de eerste resultaten werden rond geseind. Veel buizerds waartussen de scherpssten onder ons zelfs twee ruigpootbuisers ontdekten. Erg knap! Verder

nog een flink aantal rode wouwen en een man en vrouw blauwe kiekendief. Voor de verklaring van deze plotselinge concentratie aan roofvogels werd nog een flink discussie opgezet.

Waarschijnlijk zijn veel veldmuizen verstoord en hun dekking kwijtgeraakt doordat het perceel pas gemaaid was. Door de opklaring, die zon liet zich zelfs zien, gaan veel roofvogels weer de lucht in om gebruik te maken van de ontstane thermiek.

We besluiten nog een kans te wagen om de grote trap wat beter in zicht te krijgen. Dit zou een besluit uit duizenden zijn. Bij terugkomst in het

grote trappen gebied bleken een twintigtal vogels slechts 50 m van het zandpad aan het foerageren. Bijzonder gelukkig was het feit dat we de auto ongezien konden parkeren achter een rij hooibalen en uitstappen zonder verstoring. De grote trap staat in de vogelboeken genoteerd als een schuwe vogel dus daar moet je dan ook naar handelen... Na de eerste klikkende camera's werden de vogels argwanend en na een paar minuten vloog de groep grote trappen weg. Gelukkig had iedereen de vogels goed kunnen bekijken en was er ook nog tijd om enkele foto's te maken. Het genoeg was niet wederzijds want we hebben de vogels die namiddag niet weer gezien. Voldaan maar moe gestreden keren we terug naar onze accommodatie waar we 's avonds een proost uitbrengen op de grote trappen. Missie geslaagd: doelsoorten zeearenden en grote trappen prachtig kunnen bewonderen en de fotografen onder ons hebben prachtige plaatjes kunnen maken.

Inmiddels is het vrijdag en we hebben nog een dag te gaan. We bezoeken opnieuw de Havelländische Luch, een 5600 hectare groot landbouwgebied dat deel uitmaakt van Naturpark Westhavelland. Al sinds 1990 wordt in de winter en het vroege voorjaar dit gebied deels onder water gezet. Zo is een ideaal rustgebied ontstaan voor onder andere steltlopers, eenden en rallen. Ook het gebied van de grote trappen ligt in dit extensief beheerd landbouwgebied. Overal hoor je het prachtige geluid van kraanvogels. Soms zitten ze met duizenden op akkerbouwpercelen. De plaatselijke bevolking is het allemaal wel gewend en kijken soms wat meewarig naar dat minibusje waar niets anders is te zien dan mensen met grote lenzen en verrekijkers die niet anders doen dan in en uitstappen... In een wat natter gebied hebben we nog een ontmoeting met een 6-tal bevers in de verte. Althans dat oordeelden de eerste ontdekkers. Maar ze lagen te hoog op het water wat volgens anderen op waterbevers zou duiden. Dan de boeken er maar bij en na een stief kwartiertje werden van de bevers, beverratten gemaakt. Ook een mooie waarneming natuurlijk. Inmiddels begon het weer te regenen en besluiten we om naast natuur ook nog enige cultuur te snuiven en bezoeken het stadje Havelberg. Waar we al snel in een restaurant terecht kwamen trouwens. Het was een dag van vooral veel kilometers maken waar we toch, ondanks het slechte weer, flink wat soorten op de daglijst konden bij schrijven.

De dag van de terugreis.

Het zit er op, we moeten helaas de terugreis aanvangen. Een flinke rit nog. Gelukkig maken we onderweg nog wat uitstapjes. Een daarvan zijn de visplassen van Reckahn. Delen van de plassen zaten vol watervogels en we konden dus nog wel even vooruit. Tot dat een zeearend even langskwam om te zien of er nog wat te snacken viel. Paniek alom en alle vogels vlogen in blinde paniek op en dan sta je ineens naar een leeg meertje te kijken. Als groep hadden we het reuze gezellig met elkaar de afgelopen dagen, geen enkele wanklank. Toch dreigde er op de valreep nog een ernstig meningsverschil wat af en toe hoog opliep. De oorzaak was een vermeend paapje in de verte. Maar anderen wisten het zeker, het was geen paapje maar een roodborsttapuit. Je zou kunnen zeggen wat een mooi zootje vogelaars daar met elkaar die niet eens het verschil tussen een roodborsttapuit en een paapje kunnen zien. Maar ik verzeker je dat dit nog niet gemakkelijk is.

We zijn er niet uitgekomen! Maar al met al hebben we een fantastische week gehad met spectaculaire momenten. Veel geleerd van elkaar en prachtige foto's kunnen maken die jaren later nog zullen herinneringen aan een prachtige vogelweek. In totaal hebben we 89 soorten vogels kunnen spotten. Lang niet slecht wanneer je beseft dat de meeste vogels al weer zijn vertrokken naar warmere oorden.

Tjeerd Geertsma

De merel

2022 is door Sovon en Vogelbescherming Nederland uitgeroepen tot jaar van de merel. Dat je vogel van het jaar wordt is een dubieuze eer. Je staat als vogel een jaar lang in de schijnwerpers, maar dat is voornamelijk omdat het niet goed met je gaat. Het aantal merels in onze leefomgeving neemt al vijf jaar op rij af. De tellingen laten zien dat er sinds 2016 een derde van het aantal merels is verdwenen. Het usutu-virus is de voornaamste oorzaak tussen 2016-2019. Nu deze ziekte niet meer onder merels heerst, zou je een herstel verwachten. Dat bleef tot nu toe uit. Maar de jaarlijkse tuinvogeltelling eind januari 2022 geeft lichte hoop. De merel staat weer op nummer 3 van meest getelde vogels en steeg daarmee een plekje. Hopelijk is daarmee een groei van de populatie in gang gezet.

Naast het genoemde virus zijn er meerdere oorzaken waardoor de merelbevolking zich in de gevaarzone bevindt. De kwaliteit van het leefgebied van merels staat onder druk, met name in steden en dorpen. Struiken verdwijnen, er zijn weinig grasvelden, verstening overheerst. Vaak wordt er verwezen naar eksters die de eieren en de jonge merels roven, maar dit is tot nu toe niet door gegevens ondersteund. Omdat er een tendens is dat eksters in stedelijk gebied licht toenemen (en in het buitengebied afnemen), denken velen dat die opvallende eksters de voornaamste predatoren zijn van jonge merels. Maar merels hebben meerdere predatoren, net als ieder ander dier in de natuur. Gaaien, kraaien, kauwen, eksters, bruine ratten, marterachtigen, katten en eekhoorns, ze lusten allemaal wel een hapje merel. De merel broedt 2-3 keer per jaar een nestje uit. Een kwart van de nesten was succesvol, dat was steeds genoeg om de soort in stand te houden. Deze overlevingstactiek lijkt nu niet meer voldoende te zijn. Meer predatie, een leefomgeving die steeds onaantrekkelijker wordt en het (nog) niet voldoende herstellen van de laatste grote verliezen na de merelziekte zouden een oorzaak kunnen zijn van de afname van merels. (sovon en vogelbescherming) Maar eigenlijk zijn er nog volop vragen waar men graag onderzoek naar wil doen.

Daarom dus: het jaar van de merel. Deze elegante vogel heeft het verdiend. Wie anders zingt ons in de zomermaanden vroeg in de ochtend wakker? Gezeten op een hoge post klinkt de merelzang oorstrelend ver. Het zingende zwarte mannetje doet dit

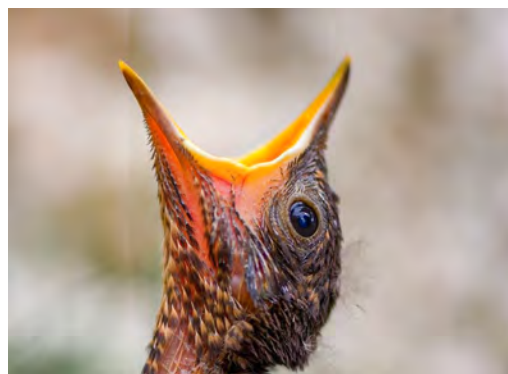
natuurlijk vooral om zijn territorium af te bakenen, maar zijn krachtige heldere zang heeft ook een wervend karakter. Vrouwtjes (gekleed in een bruin verenpak) horen hieraan dat het een 'goed' mannetje is en andere man-merels zijn onder de indruk want zo'n zang betekent een gezonde merel met een sterk territorium. Dat zijn in de merelwereld belangrijke boodschappen, want merels kunnen dan wel mooi zingen, ze zijn allesbehalve vriendelijk tegenover elkaar. De gevechten tussen merels zijn indrukwekkend. Mannetjes verdedigen heftig hun plek tegenover andere mannen, soms zelfs met de dood ten gevolge. De merelvrouwen halen ook stevig uit naar hun soortgenoten als die te dichtbij komen. De alarmroep van de merel is luid en duidelijk. Dat heeft ook een nadeel:

predatoren weten dat je in de buurt van zo'n scheldende merel vast jonge merels kunt vinden. Nesten worden vaak meerdere keren achter elkaar gebruikt. Merels nestelen graag in dichte struiken of heggen. Ze vertrouwen erop dat het nest tussen de dichte, soms stekelige takken uit het zicht en buiten bereik van roofdieren is.

Ze zoeken in de bebouwde kom ook wel naar ongewone plekken, zoals in een oude bloempot, onder een afdakje, in een bloembak aan een muur of in een dichte klimop. Als ze zich veilig wanen, maken ze een nest. Dat is het werk van het vrouwtje, die dat met volle overgave doet. Merelnesten zijn ware kunstwerkjes. Jopie Huisman, de befaamde Friese schilder, heeft zo'n merelnest op het doek gezet. Met eindeloos geduld geschilderd, net zo secuur als het vrouwtje dit komvormig bouwsel maakt van grashalmen, bladeren en twijgjes die ze met modder aan elkaar plakt. Vanaf de paring tot het nest vol eieren ligt, houdt man merel het vrouwtje continu in de gaten. Man en vrouw vormen vaak een paartje voor meerdere jaren, maar dat zegt niet dat ze dan ook trouw zijn. In de gevoelige broedperiode snijdt het mes aan twee kanten: mannetje let erop dat zijn vrouw geen andere vrijers krijgt en daardoor ziet het vrouwtje dat manmerel het te druk heeft om zelf op jacht te gaan naar andere dames.

Het broeden begint meestal in maart en duurt tot in juli. Gemiddeld dus twee legfels met elk 4-5 eieren. De broedduur is 11 tot 15 dagen en dan begint het drukke gezinsleven. Eerst 12-15 dagen op het nest en nadat de jongen zijn uitgevlogen worden ze nog 2-3 weken verzorgd. Merels verdelen hun jongen onderling, zodat man en vrouw elk een paar hebben te verzorgen. Opvallend is dat de jongen van man merel het beter doen dan die van het vrouwtje. Dat komt doordat merels meerdere legfels hebben en het vrouwtje haar kroost eerder verlaat dan het mannetje om zich voor te bereiden op het volgende legfel. Hoewel de levensduur van een merel gemiddeld drie jaar is kunnen ze veel ouder worden. Het record staat op 21 jaar voor een merel in Duitsland.

Mereljong

Hoe kunnen wij de merels in onze tuin of in de buurt een volwaardige leefomgeving bieden?

Het antwoord ligt zoals meestal besloten in de vraag welk voedsel merels eten.

Van oorsprong is de merel een bosvogel. Dat hij zich heeft weten aan te passen aan het cultuurlandschap en zelfs dicht bij mensen is gaan wonen, zegt iets over de kracht van deze vogel. Hij eet het liefst regenwormen. Daarnaast kleine insecten, bodemdiertjes, bessen en fruit. Een stukje gras is gewenst voor het zoeken naar wormen. In de droge, warme zomers is het vaak lastig genoeg regenwormen te vinden in de keiharde bodem. Het menu van de merel is gelukkig uitgebreider. Insecten en bodemdiertjes zijn te vinden onder struiken en bomen, in vochtige bossen en in tuinen. In de herfst en winter zie je merels tussen de afgevallen bladeren op de grond rommelen (niet wegblazen dus!), daar zitten vaak kleine insecten. Zijn er struiken of kleine bomen met bessen aanwezig of ligt er oud fruit op de grond, dan eten ze daar hun buikjes vol. De inrichting van tuinen, parken en plantsoenen kan beslist positief zijn voor de merels. Zon- en schaduwplekken zoeken ze zelf wel op. Want ook een merel heeft wel eens wat tijd voor zichzelf nodig. Met name in de koudere periodes zitten ze graag in het zonnetje. Het doel hiervan is thermoregulatie. Even lekker opwarmen of afkoelen. Merels doen dat regelmatig, door op een beschut plekje hun vleugels en staartveren wijd uit te spreiden.

Merels blijven jaarrond in Nederland. Ze zoeken in de wintertijd eerder bebouwing op waar meer voedsel voor handen is. Vanuit Noord Europa komen merels o.a. bij ons overwinteren.

Laten we van het jaar van de merel een succes maken!

Jet Hofstra

In het verleden draaide het hele leven om bomen. We tooiden ons met hun bloemen we aten hun fruit, we kleedden ons met hun bladeren en vezels, we zochten onderkomen onder hun takken. We klommen erin om ons te beschermen tegen roofdieren. We warmden ons aan hun brandhout, sneden stokken uit de stam om onze oude botten te ondersteunen en onze aanvallers weg te slaan. Het was dik aan tussen de bomen en ons. Wat is het vandaag gemakkelijk om te vergeten hoe innig we met de natuur omgingen, nu we ons in ultramoderne kantoren bewegen tussen de meest geavanceerde machines en computers die in een oogwenk de hoogste prestaties leveren.

Tenzin Gyatso, veertiende Dalai Lama

De Rounte
Speciaalzaak in natuurvoeding
Formanjestrijtte 2
8401 VK Gorredijk
tel. 0513 463375

Biologische producten staan voor
een duurzame landbouw en dierenwelzijn

TopoKaartopMaat

Bodemkaarten

Ecologische inrichtingsplannen kunnen belang hebben bij nauwkeurige hoogte- en bodemkaarten. Kleine hoogteverschillen en variatie in bodemtypen geven al grote verschillen in ecologische potentie. Met behulp van grondboringen, nauwkeurige hoogtekarten, en fysisch geografische achtergrond kennis maken wij dergelijk kaarten.

Landschapskaarten

Oudere natuurterreinen van b.v. het Fryske Gea of staatsbosbeheer hebben soms nog een gaaf natuurlijk reliëf. Nauwkeurige hoogtekarten zoals deze tegenwoordig eenvoudig gemaakt kunnen worden, geven het landschap een extra dimensie. Met enige achtergrond kennis worden landschappelijke fenomenen ook in het veld zichtbaar. We zijn er van overtuigd dat kennis van het landschap de beleving van dit landschap vergroot en een meerwaarde aan natuurterreinen geeft. Wij hebben de kennis en kunde in huis om dergelijke kaarten te maken.

Toeristische kaarten

Uw camping, hotel of B&B komt centraal op de kaart. Op de kaart kan naar wens van alles worden weergegeven:

- bezienswaardigheden, zoals mooie steden, dorpen, musea etc.
- geselecteerde wandelingen en fietstochten over de mooiste paden in natuurgebieden in de directe omgeving.
- zwemlocaties, bootverhuur etc.
- praktische zaken zoals winkels, doktersposten etc. kunnen op de kaart worden gezet.
- Landschappelijke kenmerken en archeologische vindplaatsen.

Interesse, neem contact met mij op!

Luitzen Nijdam

T 06-28559693

E info@topokaartopmaat.nl www.topokaartopmaat.nl

Meidoorn en droom voor De Flecht

Een winderige dinsdagmiddag 15 februari bij basisschool De Flecht in Lippenhuizen. Om half twee stroomde de school leeg en verzamelden pakweg zestig schoolkinderen met de leerkrachten zich rondom de kersverse rode meidoorn, die ze mee zouden helpen planten op het terrein bij het schoolplein.

Iedereen werd welkom geheten door directrice Matty Jongsma. Zij benadrukte waarom het zo belangrijk is dat we goed met de natuur omgaan en waarom bomen zo belangrijk zijn. Ze wees op de rode meidoorn. “Ik zie niks roods.” Dat kon kloppen want pas bij de bloesem wordt hij rood.

Ze las een toepasselijk gedicht van Toon Hermans voor over bomen.

Vervolgens gaf Gelbrigje Visser, mede initiatiefnemer van het Groen Manifest een toelichting dat we in een prachtige gemeente wonen

maar ook bezorgd zijn omdat het niet goed gaat met de natuur en het klimaat. En dat ze daarom met een groep van zes bezorgde bewoners het Groenmanifest hebben opgesteld waarin punten staan genoemd die het beter maken voor mensen en dieren.

Ook vinden ze dat er veel te weinig bomen geplant worden die juist zo belangrijk zijn om de kinderen en onze planeet een gezonde toekomst te geven. Vandaar alvast deze rode meidoorn geplant. Voor deze boom is gekozen vanwege zijn mooie rode bloesem, de eetbare bessen en een veilige schuilplaats voor de vogels.

Omdat de burgemeester niet aanwezig was werd directrice Jongsma voor de gelegenheid aangesteld als burgemeester. Ze kreeg onder applaus een prachtige groene ambtsketting om en nam het manifest en het lijstje met de droom in ontvangst.

Toen was het moment aangebroken dat het gat waar de boom in stond met aarde moest worden aangevuld door de kinderen. Daarbij bleek dat er veel wormen uit de grond kwamen. De kinderen mochten stampen op de grond om nog meer wormen tevoorschijn te laten komen. Met de bodem zat het dus wel goed. De “burgemeester” had haar handen vol met kronkelende wormen wat tot hilariteit leidde. Deze mochten weer terug in de aarde bij de boom. De drie aanwezige fotografen lagen op de grond om mooie foto's te maken.

Het bordje met onze droom werd door de jongste en oudste leerling van de school onthuld.

Het betreft de droom over de gemeente waarin iedereen kan genieten van steeds meer bloemen, bijen, vlinders en weidevogels in bermen en

weilanden, we minder verspillen en veel meer spullen hergebruiken, we het landschap beschermen, waarin tegels eruit gaan en planten erin, bedreigde diersoorten er weer bovenop komen en weidevogels hun jongen groot kunnen brengen en we samen met de natuur beheren en rekening houden met onze kinderen en kleinkinderen.

De organisatie kan terugzien op een zeer geslaagde middag en hoopt dat hiermee een zaadje is geplant bij onze volgende generatie.

Japke Weij 16-2-22

Waarnemingen

De plaatselijk bekende "spechten boom" aan de Bonteboksleane in Jonkersland is niet meer. Johan Post uit Jonkerland vond de door een van de recente stormen gevelde boom. Jarenlang was de (dode) boom de nestplaats van een grote bonte specht. Deze spechtensoort gebruikt niet elk jaar hetzelfde nest, maar wel graag dezelfde boom voor een nieuw uit te hakken hol. Dode, half verrotte bomen hebben de voorkeur. De door de jaren heen flink door spechten uitgeholde boom in combinatie met een flinke storm is de boom noodlottig geworden. De spechten zullen dit jaar uit moeten kijken naar een nieuwe boom.

Het meertje in de Bouwerspolder boven Terwispel is op vogelgebied niet onaardig bedeed. Niet alledaagse soorten zijn hier met enige regelmaat te spotten.

Zo kon Wiebren Pool na enkele bezoeken in februari/maart dit jaar de volgende niet alledaagse soorten noteren: Regelmatig lieten een drietal nonnetjes zich zien, een paartje brilduiker, roerdomp, en een paartje pijlstaart. Door de harde wind en dus veel golfslag is het nog niet zo gemakkelijk om deze soorten er tussenuit te halen.

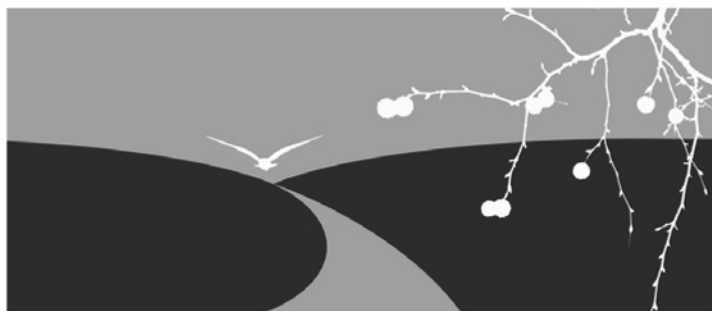
Op 6 januari waren de eerste roeken al weer druk in de weer binnen de roeken kolonie aan de Overtoom te Gorredijk. Er werd druk aan de nesten gewerkt wat natuurlijk gepaard ging met de gebruikelijke ruzies. Een mooi voorteken dat de lente weer aanstaande is...

Op 22 februari was de heggemus weer luid en duidelijk te horen, met zijn helder metalig liedje, aan de Streek te Terwispel.

Kieviten hebben wat met spreeuwen. Ze vliegen graag samen in grote formaties. Ook op 22 februari vonden kieviten en spreeuwen elkaar boven het weidevogelgebied bij de Alde Ie tussen Terwispel en Langezwaag. Enkele honderden kieviten en spreeuwen vlogen in gezamenlijke formatie boven de natte weilanden om daar vervolgens met elkaar te foerageren. Op hetzelfde moment liet ook de wulp zijn kenmerkende jodelende roep weer horen.

De graspiepers en veldleeuweriken zijn er ook altijd vroeg bij. 28 februari hoorde ik het gejubel van de veldleeuwerik boven de Dulf bij Nij-Beets. Ook de graspiepers waren er druk met hun bals ritueel.

Tjeerd Geertsma

NATUERFERIENING BAKKEFEAN e.o.**Natuerferiening
Bakkefean e.o.***(opgericht in 1951)*

Voorzitter	Claartje Slofstra
Secretaris	Oene Roelsma
Penningmeester	Ingrid Arends
Bestuursleden:	Jouke Bouius
	Roel van der Brug
Aspirant lid	Jan Dirk van der Meulen,
Aspirant lid	Baukje Mulder

natuerbakkefean@live.nl
oeneroelsma@hotmail.com
penningmeester@natuur-
bakkeveen.nl
j.bouius062@ziggo.nl
rvdbrug15@home.nl

Natoer Nijs februari 2022

Februari bracht qua winter niet wat “normaal” is. Ik denk dan aan ijs en sneeuw. Integendeel, Vooral de laatste dagen in deze maand zijn compleet lente-achtig. Dat geeft veel activiteit in het vogelleven. Ook de planten schieten de grond uit. Het eerste gras wordt gemaaid. Hieronder meerdere meldingen die een indicatie geven over de lente-achtige omstandigheden. Mijn eerste broedvogel-inventarisatie op Allardsoog leverde al weer veel territoria-achtig gedrag op. Denk dan aan zang en baltsgedrag van vogels. Tijdens zo’n ronde heb ik uiteraard ook aandacht voor “al het andere”. De eerste dagvlinders fladderen ook al weer.

Waarnemingen:**Vogels:**

*Dirry Rietveld meldde mij dat haar echtgenoot Rino op 22 februari de eerste **Boomleeuwerik** heeft horen zingen op Allardsoog. Tijdens mijn inventarisatie op 25 februari zongen er reeds vijf, waarbij 2 paartjes ook al baltsgedrag vertoonden. Luister eens naar deze prachtige zang..

*Ook de **Geelgors** is alweer actief aan het zingen op Allardsoog. Meerdere vogels.

*De **Grote Lijster** met zijn onstuimige en snelle luide zang is op meerdere plekken actief.

*Spechten zijn al vanaf begin februari erg actief. De talrijkste is natuurlijk de Grote Bonte, maar ook De Kleine Bonte (twee op Allardsoog), de Groene (meerdere plekken waar de zgn. “duivelslach” hoorbaar is). Ook de Zwarte is weer druk bezig en zelfs onze nieuwkomer, de Middelste Bonte is weer te horen op de bekende plek(ken).

* Aandacht voor opvallende waarnemingen: Een **Bokje** (een snipje kleiner dan de watersnip met kortere snavel en bij opvlie-

Bokje. Foto: Dick Forsma

Geelgors

(baltsroep) van de Holenduif....Voor terugkeer van de Koekoek is half april een betere tijd. Als het zachte weer wat aanhoudt, kunnen er overigens wel eens diverse records qua vroege terugkeer sneuvelen. Denk hierbij aan o.a. aan Boerenwaluw, Zwarte Roodstaart, Roodborsttapuit. De laatste twee neigen ook steeds meer naar overwintering in ons land.

Planten:

Het is de komende maand zeer gunstig om eens een stinzentuin te bezoeken. Helaas moet je dan wel een stukje rijden, maar je wordt vorstelijk beloond met bloeiende stinzenplanten als Lenteklokje, Boerenkrokus, Bonte Krokus, Winterakoniet, Daslook enz. enz. Zoek maar even op de website Stinzenplanten in Friesland. Hiervan zijn ook gidsen te koop met aanwijzingen waar je naar toe moet en tevens welke tijd het beste is om bepaalde soorten te zien.

Winterakoniet

Dagvlinders:

Boven maakte ik al melding van de eerste dagvlinders. Op 26 februari vloog een **Kleine Vos** door mijn tuin. Martin Manson maakt op 23 februari al melding van een **Citroenvlinder**, terwijl ook al meldingen van de **Dagpauwoog** zijn doorgegeven.

Tip: De waarnemingen kunnen online worden bekeken op de website: www.natuur-bakkeveen.nl. Kies optie "links" en dan waarnemingen in Bakkeveen. Verder kunt u een kijkje nemen op www.natuurverenigingen-opsterland.nl. Op die site o.a. mededelingen en artikelen van onze vereniging. Meldingen graag weer bij Koert Scholten: Liefst online op: kokoscho@xs4all.nl. Tel nr.542017.

gen (vlak onder je voeten) snel weer dalend, vloog op 26 februari weg uit een nat stukje heide op Allardsoog.

*Ook de **Zanglijster** laat zijn luide zang weer horen op meerdere plekken.

*En...wie het nog niet heeft gezien: Ook een paartje **Ooievaar** heeft zijn nest weer bezet tegenover de Slotplaats.

Het wachten is nu op terugkeer van onze vroege zangvogels, zoals Tjiftjaf, Zwartkop, Fitis. Een melding van een roepende Koekoek, werd na controle af-

gedaan met een roepende

Natuerferiening Bakkefean helpt de insecten!

Waarom insecten helpen?

Onderzoek heeft vastgesteld dat het heel erg slecht gaat met insecten. Insecten vormen verreweg de grootste groep van alle soorten levensvormen. Zij vormen een onmisbare schakel in veel kringlopen of biotopen. Insecten vormen niet alleen voedsel voor vogels maar zorgen ook voor bestuiving van diverse plantensoorten. (Vlinders en wilde bijen horen trouwens ook tot de groep insecten) Als het dus slecht gaat met insecten dan gaat het ook slecht met veel soorten vogels en planten.

Hoe kan de vereniging insecten helpen?

Door in het bos achter de tuinen van de Twakamp een klein perceeltje vrij te maken van opslag en daar een passend kruidenmengsel in te zaaien. De vrijwilligers Oene Roelsma, Jouke Bouius, Jan Hendriks, Willem Roelinga, Michel Pol en Douwe Klijnstra zijn er even zoet mee geweest om een deel zaaiklaar te maken. Eerst wordt afgewacht hoe het zaad aanslaat (kiemt) en als dat goed gaat zal geleidelijk aan ook de rest van het perceeltje aangepakt worden. De opslag zal deels weer terug komen en ook zal het kruidenmengsel jaarlijks eenmalig gemaaid worden, om vervolgens in de rillen rondom verwerkt te worden

(Takken)Rillen helpen de insecten ook.

Het terrein is voor het inzaaien vrijgemaakt van kleine bomen, bramen, grassen, pitrus en bladaarde. Al dat materiaal is verwerkt in de rillen rondom een deel van het perceeltje, om op die manier voor weer andere insecten een biotoop te vormen.

Takkenrillen bestaan hoofdzakelijk uit takken met als gevolg dat zij grover van structuur zijn dan de meeste rillen hier. Kleine vogels zoals bijvoorbeeld winterkoninkjes, vinden daar bescherming; andere soorten een plekje om te nestelen.

Waarom juist hier?

Het kleine stukje grond werd vroeger als weilandje gebruikt en nog langer geleden als kwekerijtje. De laatste gebruiker heette Pruim; het perceeltje stond dan ook bekend als “ Het kampke van Pruim”. Als er langere tijd niets meer aan dit terreintje gedaan zou worden, zou het al snel in bos veranderen. Daar is niks op tegen, alleen zou je dan het “kampke” jammer genoeg niet meer kunnen herkennen. Bovendien geeft een gevarieerder beplanting tussen het bos, meer kans op een grotere biodiversiteit. De eigenaren hebben de Natuerferiening Bakkefean toestemming gegeven om het terreintje weer open te maken, in te zaaien en blijvend open te houden.

Wat is er ingezaaid?

Er is een inheems kruidenmengsel ingezaaid wat zich leent voor een groeiplaats aan de rand van bossen. In vaktermen noem je dat een zoomvegetatie. Het duurt normaliter wel een paar jaar voordat het mengsel goed is aangeslagen.

Een mogelijk probleem bij deze locatie is misschien de (nog te grote) hoeveelheid schaduw. De vereniging zal bij een teveel aan schaduw nog wat overhangende takken snoeien en misschien nog een enkele boom moeten kappen om voldoende zonlicht op de kruiden te krijgen zodat ze niet alleen groeien maar ook zullen bloeien.

De vereniging is uitermate ingenomen met het beschikbaar stellen van het terreintje door de familie Westra.

Douwe Klijnstra

welkoop

Het adres voor tuin & dier.

We zijn er voor alle doeners. Voor iedereen die er blij van wordt om lekker buiten bezig te zijn. En te zorgen voor alles wat groeit en bloeit, het hele jaar door. Als doener vind je bij ons precies wat je zoekt: een praktisch aanbod en gedegen advies. Van iemand die er echt verstand van heeft. Het hele jaar door en bij elk weertype weet Welkoop wat er nú te doen is in de tuin. We weten hoe je goed voor dieren zorgt. En wat je daarvoor nodig hebt en hoe je dat aanpakt.

Tot snel in de winkel!

welkoop

Weet wat te doen.

Welkoop Jubbega
Gorredijksterweg 54

Verkoop
Aankoop
Taxaties

WAAR JE THUIS BENT
**Makelaardij
GORREDIJK**

Hoofdstraat 6
8401 BZ Gorredijk
0513 - 76 90 55
info@makelaardijgorredijk.nl
www.makelaardijgorredijk.nl

**KEES
& SITA**
kappers

Keesensitakappers.nl

Molenwal 2
8401 CD Gorredijk
tel. 0513-461580

Woensdagavond geopend

0513-464296
Hoofdstraat 51 - 8401 BW Gorredijk

**POORTMAN[®]
SOLAR**

King of the Field

Acculoze

Plas-dras pompen

- Systeem werkt zonder accu
- Nog hogere opbrengst
- Eenvoudig verplaatsbaar
- Permanent of mobiel systeem

T18-AL
18.000 liter

Nu al een acculoze
Plas-Draspomp voor
419,-

T120-ALM
120.000 liter

Bel nu
0513-466003

www.poortmansolar.nl

*Brengt groen
tot leven!*

HOVENIERSBEDRIJF FEITZE DIJKSTRA

- Tuinadvies ■ Tuinontwerp ■ Tuinaanleg
- Tuinonderhoud ■ Boomverzorging ■ Bestrating
- Schuurtjes ■ Vlonders ■ Vijvers

Tolbaas 14 Gorredijk • Tel.: 0513-461277
Mob. 06-29515461 • www.feitzedijkstra.nl

**VOOR ONDERNEMERS
DIE ERUIT HALEN WAT ERIN ZIT.**

FREERK VAN DER GOOT, HD POINT DRACHTEN

Uw ambities voor de volle 100% waarmaken. Door 24/7 met u mee te denken op het gebied van accountancy en fiscaal advies. Meer dan 100 betrokken topprofessionals die nooit concessies zullen doen aan uw doelen en uw plannen om ze te bereiken. In voor- en tegenspoed. Uw zaken raken ons immers net zo goed.

**Van der Veen
& Kromhout**

ACCOUNTANTS & ADVISEURS